

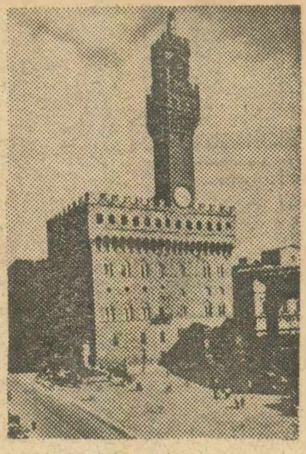
Memoria pămîntului strămoșesc

Ce s-a întîmplat

înainte de POTOP?

FLORENȚA

CU OCHII ALBAȘTRI

Viața studențească 5

Conspectul unor opinii (I)

Organizatorii propriei lor activități

„Larga dezbatere inițiată de revista noastră sub titlul „Studenția — vîrsta tinereții plenare" — ne scrie un student bucureștean — facilitează exprimarea unor puncte de vedere dintre cele mai judicioase și totodată mai îndrăznețe privind activitățile educative în rîndurile tineretului universitar. Este bine că opinenții abandonează tonul unor „prelucrări" ineficiente și găsesc aproape de fiecare dată drumul cel mai scurt între propunere și modul de realizare a ei.

Toate sînt bune, desigur, cu o condiție, hotărîtoare, după părerea mea: factotum-ul în declanșarea acestei noi emulații de spirit și acțiune să fie întreaga masă de studenți, pentru aceasta să nu se mai agite doar un număr restrîns de oameni".

Investigînd mai multe colective universitare cu prilejul anchetei întreprinse de revista noastră pe tema „Studentul și curajul opiniei" ni s-a reproșat faptul că în organismele studențești, îndeosebi la nivel de institute și centre universitare, lucrează un număr prea mare de tinere cadre didactice.

Este drept, nu puține dintre aceste cadre și-au adus de-alungul anilor un aport substanțial, competent și devotat, la obținerea acelor importante succese care constituie fondul principal pe care se întemeiază continuarea activității noastre în viitor. În înseși paginile revistei noastre am avut prilejul să evidențiem în nenumărate rînduri faptul că acestea, nu numai ca vîrstă, ci și ca spirit, au fost exponente veritabile ale preocupărilor și doleanțelor studenților.

Nu trebuie însă omis reversul medaliei, insuficienta ancorare a unora dintre activiștii-cadre didactice în problematica de zi cu zi a studenților, dezinteresul manifestat în fructificarea unor inițiative și propuneri mobilizatoare.

Deși categorică, observația nu e de loc departe de adevăr. Propria noastră experiență ne-a demonstrat că în multe locuri tinerii preparatori, asistenți sau lectori, care lucrau la U.T.C. sau asociație, nu numai că găseau cu greu cîte o „fereastră" pentru munca organizației în fruntea căreia se aflau, dar îndeplineau însăși această muncă fără convingere, funcționărește.

Rațiunea acestei măsuri era grija pentru timpul de studiu al studentului, evitarea supraîncărcării cu sarcini obștești, ori, mai exact spus, cu ședințe, instructaje, plenare la diferite nivele, participări la adunările organizațiilor subordonate comitetului pe institut sau pe facultate etc. Supraîncărcarea era deci reală. Noul spirit pe care Hotărîrea Plenarei C. C. al P.C.R. din 29 noiembrie — 1 decembrie 1967 îl imprimă muncii educative în rîndul tineretului pune capăt acestei ședințomanii, unor forme anacronice de muncă și creează un cîmp mai larg de afirmare inițiativei și răspunderii organizațiilor de tineret în întregimea lor. Pe bună dreptate se subliniază faptul că de o însemnătate hotărîtoare în îndeplinirea atribuțiilor ce revin organizațiilor U.T.C. în desfășurarea activității lor sînt valorificarea din plin a inițiativei și priceperii tinerilor, asigurarea unui asemenea climat de muncă încît aceștia să devină organizatorii propriei lor activități.

NU NUMAI BENEFICIARII, CI ȘI ANIMATORII VIEȚII SPIRITUALE

O întrebare pe care și-o pun de multă vreme studenții: de ce casele de cultură studențești, cluburile și chiar unele comisii, cum ar fi cele de turism sau de sport, apelează în bună măsură la serviciile unor oameni din afara mediului studențesc? Ea ne apare cu atît mai îndreptățită cu cît aceste „servicii" sînt în multe cazuri niște sinecuri pentru instructori sau pseudo-specialiști, care își rotunjesc astfel cuantumul veniturilor.

Acestei întrebări îi răspund în contextul dezbaterii noastre mai multe propuneri:

— Personalul caselor de cultură și al cluburilor, cu cîteva excepții, să fie format din studenți. Remunerarea acestora să se facă printr-un sistem premial sau prin salarizarea cu jumătăți de normă, în funcție de rezultatele muncii prestate.

— Instructorii formațiilor artistice în centrele unde

VIAȚA STUDENȚEASCA

(Continuare in pag. a 4-a)

VINE EA VACANȚA!

Fotografie de Emil COJOCARU

VS

REVISTĂ
A
ASOCIAŢIILOR
STUDENŢILOR
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ
ROMÂNIA

Nr. 5

12 PAGINI • 0,50 LEI • ANUL XIII
MIERCURI 31 I 1968

COLEGIUL
DE REDACŢIE

Redactor-şef :
NICULAE STOIAN

Prof. univ. JEAN LIVESCU — adjunct al ministrului învăţămîntului ; acad. prof. GHEORGHE MIHOC ; acad. prof. N. PETRULIAN ; acad. prof. N. TEODORESCU ; conf. univ. CORNEL PACOSTE; EMIL GHIŢULESCU; NICOLETA TOIA — studentă ; PETRE POSTOLACHE ; ADRIAN DOHOTARU — redactor-şef adjunct ; GHEORGHE MITROI — secretar general de redacţie ; FRED MAHLER

Prezentarea artistică :
Dumitru MOLDOVEANU

Prezentarea grafică :
Tiberiu PETRESCU

Titluri şi vignete :
Constantin ZISU

Fotografia :
Emil COJOCARU

Corectura :
Filofteia ANDREESCU
şi Minodora LUPU

Paginaţia :
Richard LUCIAN
şi Gheorghe TONE

Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" Bucureşti. Redacţia: Str Brezoianu, 13. Telefon : 14 02 15

O propunere privind efectuarea de către studenţi a unor munci remunerate

COMISIA PRESTĂRILOR DE SERVICII

În activitatea complexă de pregătire a studenţilor pentru profesie şi viaţă se întrepătrund o serie de forme, prin care se realizează temeinic pregătirea profesională şi spirituală a lor. Între acestea, educaţia prin muncă constituie una din căile cele mai sigure. Pentru extinderea posibilităţilor prestării unor activităţi concrete, precum şi măririi bugetului propriu al studenţilor, aş propune să funcţioneze, în cadrul fiecărui consiliu studenţesc al centrului universitar sau al institutului în centrele universitare mici, COMISIA PRESTĂRI SERVICII.

Comisia prestări servicii colaborînd cu întreprinderi, instituţii, organe locale UCECOM ar urma să aducă la cunoştinţa studenţilor diversele servicii pe care cei interesaţi le pot presta şi condiţiile de retribuţie, întocmind totodată contractele de muncă necesare.

ASTFEL DE SERVICII POT FI : ACORDAREA DE MEDITAŢII, CORECTURĂ, ACTIVITĂŢI TEMPORARE DE BIROU (INVENTARIERI, SORTĂRI, DOCUMENTARE), DESEN TEHNIC, TRADUCERI, EXECUŢIE OBIECTE ARTIZANAT, CROITORIE, REPARAŢII RADIO ŞI TELEVIZOARE, FIGURAŢIE LA CINEMATOGRAFIE ŞI TEATRU, GHIZI O.N.T., LUCRĂRI PE ŞANTIERE, LUCRĂRI ÎN AGRICULTURĂ, VITICULTURĂ ETC.

COMISIA PRESTĂRI SERVICII URMEAZĂ SĂ ORGANIZEZE, FOLOSIND STUDENŢI MEMBRI AI CERCURILOR ŞTIINŢIFICE STUDENŢEŞTI, COLECTIVE DE PROIECTARE PENTRU EXECUŢIA CU PRECĂDERE A PROIECTELOR UNOR OBIECTIVE SOCIAL-CULTURALE CE VOR FI FOLOSITE DE CĂTRE TINERET.

DIN COLECTIVUL DE MUNCĂ POATE FACE PARTE ORICE STUDENT ÎNSCRIS LA CURSURI DE ZI CU CONDIŢIA CA EL SĂ CORESPUNDĂ CALITĂŢILOR RECLAMATE DE PRESTAREA RESPECTIVĂ.

În unele cazuri admiterea într-un colectiv de muncă este condiţionată şi de rezultatele la învăţătură ale studentului.

Fondurile realizate din muncile prestate de studenţii membri ai colectivelor de muncă se încasează de către consiliul studenţesc şi se repartizează astfel :

— Cotă parte studenţilor, conform muncii depuse.

— Cotă parte consiliului studenţesc din institutul sau centrul universitar prin care se asigură prestarea muncii.

Toate operaţiile financiare care se impun ca urmare a prestării de servicii se efectuează de către personalul specializat care deserveşte consiliul studenţesc respectiv.

În desfăşurarea activităţii comisiei prestări servicii, publicitatea va trebui să joace un rol deosebit, fiind principalul mijloc prin care se vor aduce la cunoştinţa studenţilor serviciile ce li se oferă.

REVISTA „VIAŢA STUDENŢEASCĂ", ÎN PAGINILE CĂREIA S-AU MAI PUBLICAT SPORADIC UNELE ANUNŢURI, SĂ ÎNFIINŢEZE O RUBRICĂ DE MICĂ PUBLICITATE ÎN CADRUL CĂREIA INSTITUTELE ŞI ÎNTREPRINDERILE INTERESATE SĂ-ŞI FACĂ CUNOSCUTE NECESITĂŢILE DE SERVICII.

În măsura în care consiliile studenţeşti vor reuşi să folosească cît mai eficient prestările studenţeşti de servicii, va apare posibilitatea ca, pe lîngă retribuirea studenţilor, să-şi creeze şi o bază materială proprie, utilă şi altor forme de activitate : cercetare ştiinţifică, acţiuni culturale, turism, sport etc. **Experienţa altor ţări în acest domeniu este concludentă.**

PENTRU ACEASTA ESTE NECESAR SĂ FIE REGLEMENTATĂ PE LINIE DE STAT PRESTAREA SERVICIILOR DE CĂTRE STUDENŢI, AVÎND ÎN VEDERE FORMA PROPUSĂ MAI SUS SPRE REALIZARE ŞI DISPOZIŢIILE EXISTENTE.

Alexandru RAMADAN

rampa

TILDE URSEANU despre :
GERSHWIN PE SCENA OPEREI

— De ce Gershwin ?

— *Muzica lui Gershwin, suprasaturată de influenţa şi adesea de citatul direct din jazul negru american, de acel „swing" care îi este atît de specific, poartă dansul în ea. El ţîşneşte, imaginar, pentru orice auditor din sala de concert, iar pentru coregraf devine aproape o obligaţie. De altfel, nici nu sînt primul om din breasla mea care o atacă şi, în acest sens, îi pot cita pe Fred Astaire şi Gene Kelley.*

— Care vor fi componentele spectacolului ?

— *M-am oprit la un Preludiu pentru pian, la Uvertura cubană, cunoscută şi sub titlul de Uvertura rumbă, la Un american la Paris şi la Rapsodia albastră.*

★

DINU CERNESCU despre :
GHELDERODE PE SCENA TEATRULUI „C. I. NOTTARA"

— Ce v-a determinat să vă opriţi la Michel de Ghelderode şi ce semnificaţii au cele două piese — „Escu-

rial" şi „Cristofor Columb" — pe care le repetaţi ?

— *Scriitorul contemporan flamand de limbă franceză a lăsat la relativ recenta sa moarte o impresionantă moştenire dramatică a cărei principală sursă de inspiraţie este spiritualitatea atît de specifică a unor maeştri ai picturii de talia lui Hyeronimus Bosch şi Breugel cel bătrîn. De fapt, aceasta a şi fost calea mea de acces către Ghelderode, căci nutresc o veche pasiune pentru aceşti fantaşti cu adînci rădăcini nu numai în realitatea lor istorică, ci şi în generalul uman.*

ecran

„ÎMPUŞCĂTURI PE PORTATIV". Comedie muzical-coregrafică poliţistă (cel puţin aşa sună prezentarea) de Cezar Grigoriu. Pe platourile de la Buftea se amestecă, din greşeală, bobinele a trei filme : muzical, poliţist şi sportiv. Cei trei regizori (Ovid Teodorescu, Mihai Berechet şi D. Furdui) se vor înţelege pînă la urmă pentru a face un film combinat. Paradoxal, de cîte ori nu avem impresia că, din aceeaşi greşeală, s-au amestecat bobinele şi la alte filme produse la Buftea ! Veţi mai putea urmări o intrigă nespus de originală : un director retrograd se opune afirmării tinerelor talente, care printr-un şiretlic vor impune în final noul dans modern intitulat „Raţa". Formidabil, nu ? Încolo — Margareta Pîslaru,

Sincron, Nancy Holloway şi... bineînţeles, Ştefan Bănică.

★

„CAPCANA". Producţie engleză 1966. Un Cocteau modern cu Oliver Reed în rolul sălbaticului vînător şi Rita Tushingham în cel al tinerei fete, vîndută ca soţie acestuia. Puritatea şi violenţa într-un dialog delicat, realizat de Sidney Hayers, un regizor fără biografie.

VACANŢA DE BUZUNAR

GHID PENTRU CEI CARE ŞTIU UNDE VOR MERGE ÎN VACANŢĂ, DAR LE MAI SPUNEM ŞI NOI ODATĂ CA SĂ ŢINĂ MINTE TOATĂ VIAŢA (STUDENŢEASCĂ).

4 500 de studenţi *SÎNT ÎNSCRIŞI LA CURSURILE ÎN AER LIBER pe care profesorul „VACANŢĂ" LE ŢINE ÎN AMFITEATRUL CARPATIC. SERIILE (PRIMA A ŞI ÎNCEPUT) sînt cu totul în număr de patru.*

PAUZELE VOR AVEA LOC ÎN STAŢIUNILE PREDEAL, SINAIA, BUŞTENI (aici precis o să vă fie cald) şi TUŞNAD.

ATENŢIUNE ! ATENTION ! ACHTUNG ! FRECVENŢA E OBLIGATORIE.

PENTRU acei care nu vor să renunţe la cele trei filme pe săptămînă, Arhiva Naţională de filme, cu generozitatea şi solicitudinea pe care nu i le cunoaştem, precum şi Direcţia reţelei cinematografice şi difuzării filmelor au pregătit (cică !) cele mai bune pelicule. În toate staţiunile în care studenţii vor merge la odihnă în această vacanţă se vor găsi şi alte mijloace, adică schiuri şi săniuţe *(de închiriat !), organizatori de excursii, CLUBURI cu ŞAH, REMI, ŞUBAH, BILIARD şi TELE... PUBLICITATE.*

CEI CE VOR SĂ VADĂ LUMEA ÎN PĂTRĂŢELE, SĂ ŞTIE CĂ LA SINAIA VA FI MAREA FINALĂ A CAMPIONATULUI UNIVERSITAR DE ŞAH. 80 de finalişti vor trage de timp mai ceva ca... Răducanu. *Am auzit că vine şi BOB(Y) FISCHER, dar nu e adevărat, aşa că şahiştii să fie liniştiţi, n-o să cîştige nici o partidă prin neprezentare. FIECARE TABĂRĂ VA AVEA ORCHESTRA EI, deci nu veţi duce lipsă de zgomote, de microfoane, tobe, cîntăreţi şi trombonişti.*

3 000 de STUDENŢI (şi studente, *nu vă neliniştiţi !) vor fi oaspeţii taberelor alpine organizate în acest an în mai bine de 30 de cabane. CÎTEVA DINTRE ELE : PEŞTERA, GÎRBOVA, PIATRA ARSĂ, GURA DIHAM, POIANA STÎNII (pentru cei ce mănîncă la lacto-bar anunţăm că iarna stîna e închisă. P.S. CIOBANI ÎNSĂ VEŢI GĂSI CU SIGURANŢĂ), POSTĂVARUL, LACUL ROŞU, SUHARD, MUNTELE MIC, SEMENIC, RUSU, PĂLTINIŞ, RARĂU (VAI, CE LOCURI EXOTICE, exclamă cineva lîngă mine, ca să vă daţi seama şi dumneavoastră* ce frumos va fi).

SPORTivii de perFORMAnţă în număr de 500 (!!!) se vor odihni după atîtea „performanţe" la Pîrîul Rece, Petroşani şi Braşov. Se spune că vor merge cu ei şi antrenorii, dar nu cred, căci pe urmă prea s-ar obţine multe performanţe în sportul universitar şi sîntem convinşi că antrenorii noştri sînt prea altruişti ca să nu mai lase din această bucurie şi altor cluburi sportive.

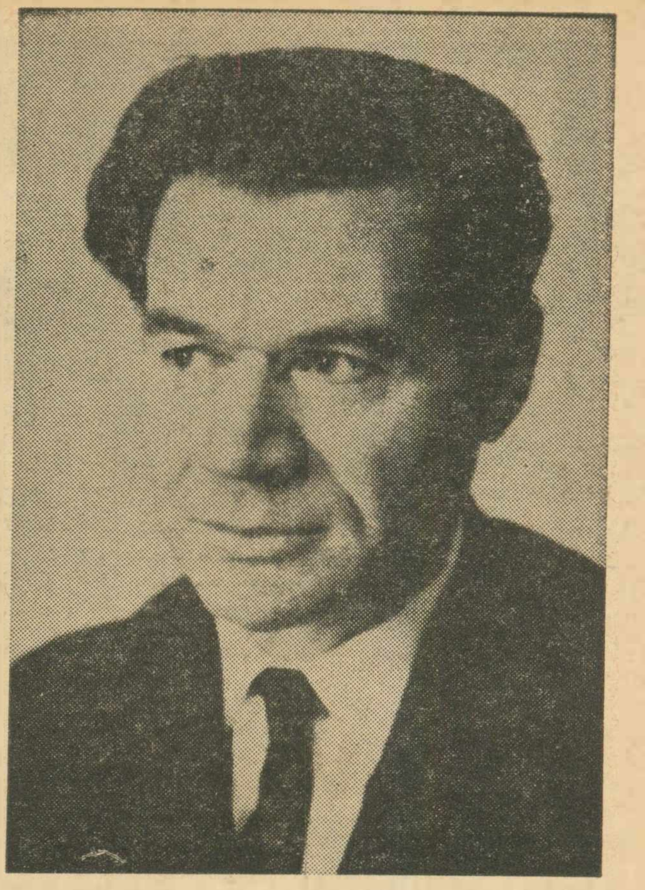
CULTURA dumneavoastră nu e în primejdie să facă o pauză în această vacanţă, căci CASELE DE CULTURĂ şi CLUBURILE STUDENŢEŞTI VOR FI DESCHISE ZILNIC pentru activităţile sau inactivităţile specifice.

GUSTAŢI SPECIALITATEA CASEI ! Dacă vă place, mai veniţi şi mîine. Aduceţi şi „Sportul" ca să vă împrieteniţi cu portarul. Pînă atunci, uitaţi-vă ce frumos ninge afară (s-ar putea ca în unele locuri să plouă, ceea ce ar fi o dovadă că oamenilor din localitate le place revista URZICA). MĂ GRĂBESC, VINE VACANŢA...

El FUGITIVO

CONVORBIRI

GENERAȚIA COPIILOR

Tineretul, acest pămînt de cele mai multe ori necunoscut nu numai pentru că nu a fost explorat, ci pentru că este mereu în uluitoare transformare, acest pămînt stăpînit de revelatoare mișcări seismice înseamnă în ultimă instanță ipostaza materială a viitorului. A cerceta cum este tineretul înseamnă a căuta să ghicim cum va fi viitorul, să ghicim în palma timpului.

Ne-am adresat sociologului TRAIAN HERSENI cu cîteva semne de întrebare legate nu numai de tineretul de azi, ci și, pentru a fixa cel de al doilea termen al comparației, de cel de ieri. În felul acesta am putea îndrăzni să-l bănuim pe cel de mîine.

— Dacă v-aș cere să comparați starea de spirit și puterea de creație a generației dv. în punctul ei de pornire cu tînăra generație de azi, ce ați răspunde? Vi se pare că există asemănări, deosebiri, contradicții, trădări ale pozițiilor cucerite?

— Toate generațiile **tinere** din toate timpurile și din toate locurile se caracterizează printr-o stare de spirit... **tînără** și printr-o putere de creație tot **tînără**, căci altfel ar fi generații adulte sau bătrîne, eventual generații îmbătrînite înainte de vreme. Cred că din acest punct de vedere generația mea nu a fost, în vremea ei de pornire, nici mai bună, nici mai rea decît a dv. Deosebirile mari, aș spune calitative, între tineretul dintre cele două războaie mondiale și tineretul actual, sînt de ordin social-istoric. Noi am răsărit dintr-un război care s-a soldat cu Unirea tuturor românilor și consolidarea capitalismului monopolist. Dv. ați răsărit dintr-un război care s-a soldat cu eliberarea țării de sub fascism și instaurarea revoluționară a orînduirii socialiste. Determinarea noastră istorică a fost cu totul alta decît a dv. Din cauza aceasta noi ne-am irosit adeseori puterile în lupte și năzuințe fără sens, în creații efemere, uneori de fum, alteori de pulbere, lipsite de durabilitate și monumentalitate. Am fost mîndri și ușuratici ca greierul din fabulă, n-am știut să prețuim după cuviință virtuțile incomparabile ale furnicii. Poate că am rîs și ne-am înveselit prea mult, dar am plîns și ne-am întristat în aceeași măsură, totuși cumpănă n-am găsit nici în zările care ne-au luminat, nici în viscolele care ne-au bătut. Noi am fost o generație împrăștiată, neangajată, disponibilă la orice, la multe care trebuiau, dar și la multe care nu trebuiau. Noi am cultivat uneori absurdul de dragul absurdului și am făcut artă pentru artă. Am dorit prea des ce nu se putea și am ocolit cu știință sau fără știință ceea ce era de făcut. Pînă la un punct am procedat cum ne-a plăcut, dar după punctul acesta am plătit totul cu vîrf și îndesat. Poate că nu mai sîntem datori istoriei cu nimic, dar nici istoria nu ne mai e datoare. Bineînțeles, nu mă refer la toți din generația mea, ci numai la segmentele din care am făcut parte eu însumi.

Cu generația dv. este cu totul altceva. Dv. sînteți o generație unitară, angajată direct și integral în construirea și desăvîrșirea socialismului, operă uriașă, comună tuturor generațiilor de azi. Dv. știți exact ce aveți de făcut, știți pentru ce luptați și știți unde veți ajunge: la capătul eforturilor pe care le desfășurați se află **comunismul.** Există și între dv. diferențe — fără aceasta nu se poate — dar ele nu mai sînt nici de clasă, nici de rasă, nici de naționalitate, nici de religie, — nici una din realitățile și prejudecățile acestea nu vă mai separă. Nu trebuie să vă mai rușinați de lucruri pentru care nu sînteți responsabili și nici nu vă mai îndeamnă nimeni să comiteți vreo eroare în numele lui. Sînteți pe o treaptă istorică mai înaltă și va trebui să găsiți mijloacele cele mai potrivite pentru a vă bucura de ea și să construiți, fără ezitare, alta și mai înaltă, pe măsura epocii istorice în care vă dezvoltați.

Între generația mea din perioada ei tînără și generația tînără din perioada noastră înaintată s-a așternut **o revoluție,** cea mai mare și mai adîncă din istoria țării, din istoria lumii, — o eră istorică nouă și grandioasă și-a deschis zările. Noi am avut în față cețurile istoriei și deci incertitudinea, de aceea nu odată am orbecăit și ne-am rătăcit. Dv. aveți în față luminișurile istoriei și certitudinea socială, de aceea nu veți orbecăi decît dacă vă închideți singuri ochii și nu vă veți rătăci decît dacă vă abateți singuri din drum. Mulți din generația mea au avut nenorocul să poată trăda marile idealuri ale omenirii fără să vrea și uneori fără să știe. Dv. aveți privilegiul să nu le trădați niciodată, pentru că le vedeți cu ochii și vă sînt, de la primii pași, ale dv., ale tuturor.

— Aveți ceva de reproșat generației dv., generației care v-a precedat sau generației noastre?

— Subiectiv, fără îndoială că aș putea reproșa multora multe: soarelui că nu e destul de luminos, munților că nu-s îndeajuns de înalți, lunei că nu-i suficient de... romantică. Obiectiv, disciplina filozofică mă obligă să spun: **nec flere, nec ridere, sed intelligere,** nici nu plîng, nici nu rîd, ci caut să înțeleg și să-mi explic. De altfel, generația care m-a precedat este generația părinților și a dascălilor mei, generația care mă urmează este a copiilor și elevilor mei. Ce le-aș putea reproșa lor fără să-mi reproșez mie însumi, — de unde mi-aș aroga dreptul de a fi judecătorul lor? În toate generațiile sînt și oameni buni și oameni răi, oameni vrednici și oameni netrebnici, totul e să ne străduim să facem parte dintre cei buni și vrednici, iar lucrul acesta nu mai depinde de generație. Am convingerea că generația care se găsește acum pe băncile universității este foarte bună, dacă n-ar fi decît pentru multele întrebări pe care și le pune și cărora tot ea le va da, mai curînd sau mai tîrziu, un răspuns satisfăcător.

— Ca psiholog și sociolog, ce credeți că e de preferat: un tineret „dădăcit" sau unul „lăsat de capul lui"?

— Vedeți, eu am o cultură clasică, deci cred nestrămutat în virtuțile măsurii, în echilibru, în simetrie, în armonie. Nu cred că este de preferat nici „un tineret dădăcit", dar nici unul „lăsat de capul lui". **Est modus in rebus** sau, dacă preferați: **nec quid nimis.** Tineretul n-are nevoie de dădace, el a depășit vîrsta aceasta; a-l dădăci înseamnă a-l ține artificial sau a-l întoarce la vîrsta micii copilării, care de mult nu mai e a lui. Aceasta nu înseamnă însă a-l lăsa de capul lui, pentru că nici vîrstele adulte sau mature nu pot fi lăsate de capul lor. Există legi statale, norme morale, reguli de politețe, regulamente de disciplină, statute de activitate, obligații cetățenești etc. — toate acestea trebuie respectate, altfel se produce anarhie, dezordine, haos. Evident, tineretul, în marea lui majoritate, știe foarte bine acest lucru și se încadrează creator în viața social-istorică, fără să fie nevoie de intervenția nimănui. Dar dacă apar abateri supărătoare, e greu să cerem celorlalți să stea cu brațele încrucișate. Dincolo de acest cadru de conviețuire strict necesar și de marile străduințe colective care ne antrenează pe căile progresive ale istoriei, fără nici o diferență de generație, cred că tineretul are nu numai **dreptul,** dar și **datoria** de a fi într-adevăr **tînăr: să** gîndească, să simtă, să se poarte, să acționeze **tinerește,** în sensul cel mai pur și mai înalt al cuvîntului.

— Unui tînăr prins în criză de creștere, iconoclast și care vrea să regîndească singur totul, îi preferați un altul, înțelept, decent și stăruitor, cu aplicație asupra indicațiilor celor dinaintea lui?

— Poziția mea, a măsurii clasice, mă situează oarecum diferit. Istoria lumii nu a progresat nici numai prin cei care se închină icoanelor făcute de ei sau moștenite de la alții, dar nici numai prin cei care sparg toate icoanele și nu pun nimic în loc. Firește, dacă privim lucrurile **ad litteram,** putem trăi foarte bine fără „icoane", dar nu putem trăi fără valori, idealuri, convingeri, credințe, fără să considerăm nimic ca vrednic de dragoste, devotament, jertfă, stimă, admirație. În sensul acesta axiologic, iconoclastul nu face decît să nege și să combată valorile altora în numele valorilor proprii. Eu sînt de părere că e bine să o facă, dar cu o condiție, care mi se pare hotărîtoare: să înlocuiască valorile joase cu altele mai înalte, niciodată, dar absolut niciodată invers. Altfel iconoclasma devine crimă împotriva civilizației, împotriva progresului uman și trebuie tratată ca atare. Pe plan strict educativ este necesar însă ca fiecare om să „regîndească singur totul", să nu accepte nimic fără examen critic, acesta însă are și el reguli foarte precise, pentru că nu poate fi socotit ca fructuos decît dacă duce la triumful valorilor majore ale umanității, la izbînda binelui, adevărului, a frumosului, a dreptății. Dar atunci, cine dintre noi poate afirma că deține în exclusivitate toate aceste valori uriașe? Înainte de a sfărîma în chip justificat falsele valori este necesar — absolut necesar — să cunoaștem pe cele **autentice,** ca nu cumva din lipsă de pricepere să procedăm de-a-ndoaselea. După mine, problema reală nu este să distrugem cele moștenite din trecut, pe motivul că sînt imperfecte, ci să le înlocuim cu altele care să fie într-adevăr mai desăvîrșite. Uneori lucrul acesta este posibil, deci trebuie să-l realizăm, alteori e bine... să mai așteptăm.

— Cum vedeți relația dintre profesor-student? Ce ne puteți spune despre profesorii pe care i-ați admirat? Mai precis: ne-ați putea creiona procesul devenirii dv. ca intelectual și om de știință în funcție de cei ce v-au influențat?

— Cei din generația mea am admirat foarte mulți profesori, pe Nicolae Iorga, Vasile Pârvan, C. Rădulescu-Motru, D. Gusti, Ovid Densușianu, Simion Mehedinți etc, ca să nu amintesc decît pe cei de la Facultatea de filozofie și litere din București, pe care i-am audiat personal. Am urmat și Facultatea de drept, dar numai pentru completarea studiilor mele de sociologie, deci n-am avut legături prea strînse cu profesorii de acolo. Datorez foarte mult pentru formația mea intelectuală fostului meu profesor de limba română, Vasile Stoicanea, de la Liceul „Radu Negru" din Făgăraș, iar pentru pregătirea mea științifică profesorului D. Gusti, de la Universitatea din București. Experiența aceasta personală mă face să susțin că un profesor bun este tot ce-și poate dori cineva mai mult în anii școlarității. Înainte m-au ajutat părinții, apoi, în anii vieții, în primul rînd tovarășa mea de viață, colaboratoarea mea cea mai apropiată pînă azi, ca și legăturile intelectuale pe care ni le alegem singuri, dintre care eu pot aminti cu emoție pe cele avute cu Tudor Vianu, Mihai Ralea și alți cîțiva pe care nu-i mai amintesc. Deci m-au influențat mulți, m-au ajutat mulți, și cît mi-a stat în putere m-am influențat și m-am ajutat singur. Educația cea mai bună și influența cea mai rodnică nu duc la nimic fără o străduință neîncetată de **autoeducație,** de **autoperfecționare.** Deci studenții să nu aștepte totul de la profesori, să întregească munca acestora prin eforturi proprii. Deci, din nou, legea de aur a măsurii, a echilibrului, a simetriei și armoniei.

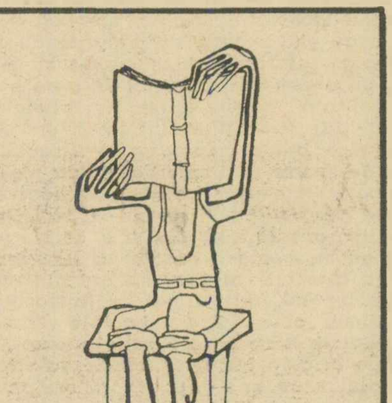
— ...Și aurul nu este o medie între aramă și platină.

Ana BLANDIANA

EXAMENE ÎN RE

E MAI UȘOR SĂ REPARI ACOPERIȘUL UNEI CASE DECÎT FUNDAȚIA

E o butadă care circulă în lumea constructorilor, mai degrabă un adevăr axiomatic, a cărui sferă lărgind-o il poți aplica în orice alt domeniu. Cu alte cuvinte, fundația, baza, e primordială. Este ceea ce se cere și studenților la această confruntare cu viitoarea meserie: examenele. Or, sînt materii de bază, definitorii în profesie, și deci și examene dificile. Și la acestea s-a înregistrat cu consecvență un procent ridicat de restanțieri. A cui e vina? A înseși acestor materii de specialitate — materii-problemă, adesea foarte vaste și greu de asimilat într-un timp util? A unor cadre didactice care n-au reușit întotdeauna să găsească

...deoarece un cap scufundat într-un lichid pierde o greutate egală cu greutatea volumului de lichid dezlocuit...

modul cel mai sensibil și judicios de a comunica cu studenții? A comodității unor studenți sau a programei de învățămînt? Sînt probleme asupra cărora revista noastră a revenit adesea și nu întîmplător își propune să le dezbată și în ancheta de față.

Într-o anchetă întreprinsă de revista noastră la sfîrșitul sesiunii din iunie 1967 se menționau unele dificultăți existente la diverși ani de studii din facultățile de Chimie, Fizică, Biologie de la Universitatea din București.

După un semestru nu se poate vorbi de un salt neașteptat al nivelului acestor ani, după cum nu se poate afirma că sînt singurii din facultățile cu ase-

Cătinel... cătinel...

menea profil care înregistrează și pierderi. De exemplu, anul III Chimie menționat în materialul nostru a încheiat anul universitar cu un procent de promovare de 86,95 la sută. Totuși, alarma din vară era justificată pentru că la capătul a două sesiuni doar 1/3 din numărul studenților anului III promovaseră toate examenele. În această sesiune, după 1—2 examene programate anul IV înregistrează 46 de studenți - examene pierdute prin nepromovare sau neprezentare.

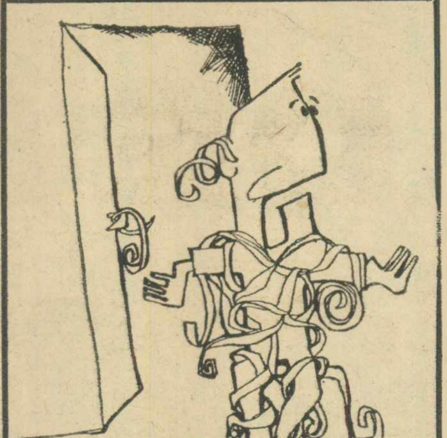
După cum releva prof. dr. docent Grigore Popa, decanul Facultății de chimie, cauzele sînt mult mai profunde decît existența, să zicem, a unei serii cu mai puține elemente foarte bune, sau a unei îndrumări nu întotdeauna susținute din partea cadrelor didactice; explicația rezidă în caracterul încă imperfect al programei de învățămînt, pentru care se așteaptă îmbunătățiri ce întîrzie să apară.

Ne amintim că în urmă cu cîteva zile, în fața unei săli de examen de la Facultatea de construcții civile, o studentă explica unor colegi că a „picat" la examen din cauza lucrării scrise, deși la oral a știut! Profesorul examinator Radu Voinea a confirmat că a răspuns satisfăcător la primul subiect. Cum putea să promoveze însă Lazăr I. Lelia din anul II cînd probleme de bază studiate în anul I, cum ar fi determinarea centrului de greutate, îi erau necunoscute?

„Eu nu pot promova un student care-mi știe perfect teorie și nu este capabil să rezolve o problemă, și invers", ne declara profesorul Radu Voinea, membru corespondent al Academiei, examinator la Rezistența materialelor, obiect de greutate pentru viitorii constructori.

Și totuși, convorbirile cu studenții, opiniile lor exprimate în scris dovedesc că sînt stînjeniți în procesul de învățămînt. *În primul rînd volumul de cursuri, mulțimea materiilor de specialitate la care trebuie să susțină examene, nu se pot desfășura într-un timp util și deci, pentru o bună parte dintre ei, intervine imposibilitatea de a asimila materia în detaliile ei esențiale. La întrebarea noastră: „Care este cel mai greu examen al sesiunii?", studenții anului II Construcții civile au menționat fie Rezistența materialelor, fie Fizica, fie Materiale de construcții. Deci dintr-o dată trei materii de bază care solicită efort, timp pentru studiu, seminarii suficiente pentru aplicații. În acest sens, nu ne-a surprins deloc faptul că opinia unor profesori de prestigiu din institut coincide cu aceea a studenților. „O deficiență a planului de învățămînt constă în supraîncărcarea studenților, mai ales în anii II și III, cu Mecanică, Rezistență, Statică, Matematici speciale, materii care dau cel mai mare procent de restanțieri. După părerea mea, spre deosebire de alte discipline, acestea care pregătesc viitori ingineri* trebuie să asigure studentului nu numai teoria, ci și posibilitatea de aplicare în egală măsură" *(prof. Radu Voinea).*

„Una din ramurile Mecanicii construcțiilor este Statica construcțiilor, disciplină fundamentală în inginerie. Fapt e că, în urma formei actuale a planurilor de învățămînt, partea de aplicație la această materie este foarte comprimată și seminariile afectate nu pot acoperi nici pe departe minimul necesar pentru examen. S-au făcut însă propuneri ca la revederea programelor

— Auzi vorbă... Ce, eu sînt omul să mă încurc cu fițuici?

analitice să se ia măsuri în favoarea studenților. Să sperăm..." (prof. Alexandru Gheorghiu. Statica construcțiilor).

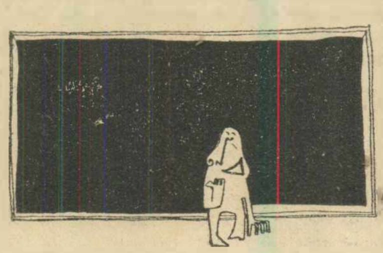
Firește că transcriem aceste păreri pentru a sublinia încă o dată, lucru bine știut, că nu se poate ajunge la acoperiș fără... fundație și că la această fundație ministerul mai are de adăugat mult beton...

ÎN ZODIA BALANȚEI

Datele preliminare existente, observațiile directe ale celor care au asistat la examene dovedesc o creștere generală a nivelului examenelor și la Universitate, în comparație cu sesiunea corespunzătoare a anului trecut. Tovarășul lector univ. Iancu Iova, prodecanul Facultății de fizică, menționa o prezentare mai bună. De exemplu, examenul de Mecanică cuantică al anului IV, care de obicei nu se încheia cu un procent de promovați mai mare de 40 la sută, în această sesiune s-a desfășurat în condiții mult îmbunătățite.

De asemenea, în comparație cu anul I, seria 1966—1967, actualul an I înregistrează la prima sa întîlnire cu examinatorii rezultate promițătoare. Acestea sînt și consecința atenției sporite de care s-au bucurat încă de la început cei mai mulți tineri studenți ai facultății: îndrumătorii de grupă ca și alte cadre didactice au urmărit mai îndeaproape depistarea din timp a deficiențelor de pregătire și au insistat mai mult decît pînă acum asupra lichidării lor.

„Știu... nu știu... mă prezint... nu..." Balanța lui „Nu" cîntărește mai greu decît balanța lui „Da" sau invers? E cert că invers. Dar, de la grupă la grupă există un „n" număr de neprezentați la examenele-cheie, număr care atîrnă defavorabil nu numai pe mesele secretariatelor de facultăți, ci în însăși viața acestor institute. E însă pe undeva și o conștiință

— Se șterg și trec la al doilea?

a omului față-n față cu sine care și-a spus: din 4 examene foarte grele trei trebuie să le știu, iar unul în sesiunea următoare". E în același timp și o iresponsabilitate a altora care, în virtutea lui „mai tîrziu decît niciodată", se joacă cu timpul. Demonstrînd acest lucru profesorul Alexandru Gheorghiu ne spunea: „Rezultatele la examene concordă întrutotul cu aprecierile făcute în timpul anului și deci cu nivelul de pregătire a studenților". Există însă două modalități de a înregistra acest lucru: 1) din punct de vedere al procentelor, *ceea ce este fals întrucît din două grupe cu același număr de promovați cea care a înregistrat cele mai mari calificative este cea mai bună,* 2) din punct de vedere al calității utile, *și acesta este modul judicios de apreciere. Un exemplu: la grupa I, din 20 de studenți au absentat 4, au căzut 4. Notele înregistrate însă sînt 3 de 10, 3 de 9 etc. La grupa a VII-a din 22 de studenți au absentat 7, a pierdut examenul unul singur. Notele înregistrate însă: un singur 8 și restul 6. Revenind la procente... se pare că grupa a VII-a stă pe locul I. Deci, repet,* definitorie este calitatea utilă.

M. CUIBUȘ
G. RUȚĂ

Organizatorii propriei lor activități

(Urmare din pagina 1)

funcționează institute de învățămînt artistic superior să fie recrutați prin concurs din rîndurile studenților acestor institute. Se va putea astfel împlini dezideratul major al unui stil propriu artei studențești — novator și elevat.

— Formațiilor artistice studențești să li se acorde un mai mare credit în circuitul vieții artistice din țara noastră, adică posibilități mai largi de a da spectacole în fața publicului, de a întreprinde turnee în țară și, așa cum au mai făcut-o și pînă acum cu strălucire, peste hotare.

— Ca să se valorifice inițiativa, pasiunea, inteligența și aptitudinile studenților este necesar să li se asigure un suport material unei activități susținute. Fondurile trebuincioase se pot obține prin degrevarea actualelor scheme ale acestor instituții de numărul mare de sinecuriști.

O altă sursă ar constitui-o obținerea unor venituri din organizarea unui număr mai mare de spectacole cu intrare ale formațiilor artistice studențești. Sistemul se practică încă într-o mică măsură față de posibilitățile existente. Instituțiile culturale studențești s-ar putea autofinanța cu timpul.

PREMISELE ALEGERII OMULUI POTRIVIT LA LOCUL POTRIVIT

„Una din cauzele blazării și dezinteresului celor chemați să conducă treburile organizațiilor de tineret din institutele noastre — este de părere un alt corespondent al revistei — sălășluiește în desfășurarea defectuoasă a alegerilor, în recurgerea la proceduri simpliste care uneori nu facilitau o confruntare temeinică, în jurul candidaților desemnați să facă parte din organismele studențești".

Lista de propuneri întocmită din vreme, **dar din păcate** nu și cunoscută din vreme **de către alegători, practic a pus adunările în situația de a vota „automat" niște nume care figurau într-o schemă organizatorică. Votul de aceea nu a reprezentat întotdeauna și investirea reală cu răspunderea care se impune în fața obștii studențești.**

Alegerea unor cadre de nădejde, a unor veritabili animatori ai muncii, trebuie să se realizeze prin:

— obligativitatea ca fiecare membru al organizației să se pronunțe în deplină cunoștință de cauză atît asupra desemnării candidaților cît și a alegerii lor;

— candidaturile să fie depuse de colectivitățile de tineri care-i cunosc temeinic pe cei propuși;

— toate candidaturile (din partea anilor de studii, facultăților, institutelor), potrivit nivelului la care are loc alegerea, să fie afișate din vreme sau popularizate pe diferite căi (foi volante, stațiile de radioamplificare);

— proiectele planurilor de activități care se supun dezbaterii adunărilor generale să fie în mod obligatoriu și rodul ideilor viitorilor aleși, să fie cu alte cuvinte (formularea nu trebuie să ne jeneze) niște veritabile programe electorale, care să convingă pe alegători de virtuțile viitorilor lor „lideri";

— să se respecte la toate alegerile importante de organisme conducătoare studențești votul secret.

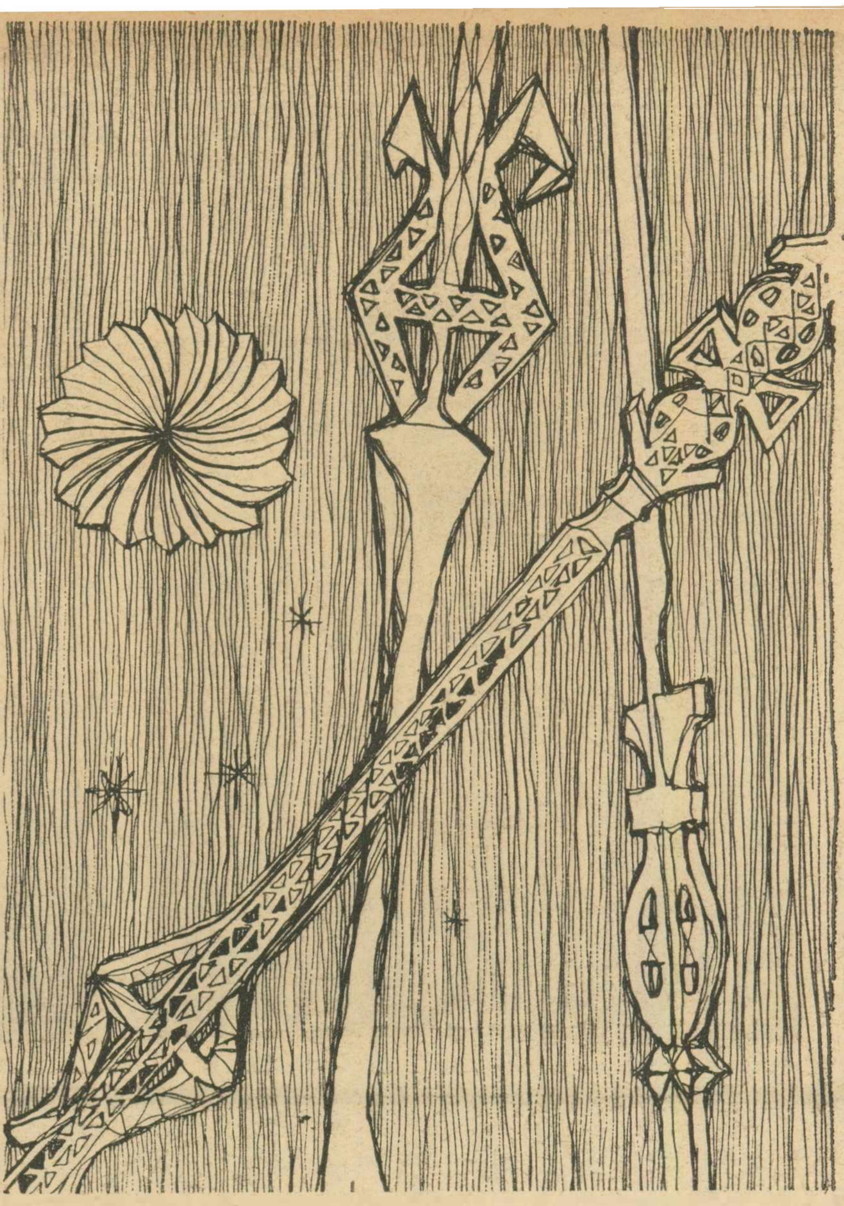
Odată aleși pe baza exprimării voinței întregii mase de tineri, viitorii membri ai comitetelor U.T.C., ai consiliilor studențești trebuie să și lucreze astfel încît în permanență să se simtă răspunzători față de cei cărora le-au încredințat mandatul. Din exercitarea acestei răspunderi orice cadru ales trebuie să facă în viitor cauza muncii de fiecare zi.

Respectarea acestor norme principiale în întreaga desfășurare a vieții de organizație are și profunde implicații educative. Activitatea în cadrul organizațiilor de tineret, munca obștească reprezintă o bună școală a cultivării îndatoririlor sociale, a formării aptitudinilor de conducător ale viitorului inginer, economist, cadru didactic, cercetător etc.

Îmbunătățirea generală a muncii educative în rîndurile studenților trebuie să aibă așadar drept corolar antrenarea acestora în organizarea și conducerea tuturor activităților care le sînt destinate!

Dintre studenții de la institutele de artă din București favorizați de posibilități de afirmare publică sînt, mai ales, filologii scriitori și ziariști, cei de la actorie și regie teatru. Au tinerii scriitori un cenaclu deja notoriu, „Junimea", și o revistă, „Amfiteatru". Au tinerii actori și regizori o frumoasă sală de teatru (Sala studio) unde se montează piese din gama cea mai largă a repertoriului clasic și modern. Dar studenții de la Institutul de arte plastice, sau cei de la specialitățile de regie și operatorie film? Unde și cum se produc ei? Unde și cum se integrează în viața spirituală și artistică a capitalei și țării? Unde este sala de expoziție permanentă a studenților de la arte plastice? Unde este sala în care se proiectează filmele studenților de la film? Unde se produc colaborările firești, necesare dintre studenții artiști? Unde au loc marile lor dezbateri de idei și probleme ale artei moderne?

Iată întrebări la care, cercetînd stările de fapt, am căutat răspunsuri clare și îndemnuri către soluții simple. Organizațiile U.T.C. au datoria în viitor să antreneze, să vitalizeze mișcarea artistică studențească, să ajute la împlinirea dorinței studenților de la institutele de artă de a se afirma plenar încă din timpul studiilor. Competiția liberă, în plenul vieții artistice și culturale, participarea directă a studenților la toate manifestările de acest gen, nu ne îndoim, vor favoriza creșterea contribuției lor la patrimoniul artistic și cultural al țării.

Soare și brazi Desen de Radu VINCENZ

UNDE NE ÎNTÎLNIM CU *colegii noștri* DE LA ARTE

IMITAȚIA UCIDE CREAȚIA

Prof. univ. SERAFIM ANTROPOV, prorectorul Conservatorului „Ciprian Porumbescu": O dorință mai veche a studenților se va împlini în curînd. O dată cu darea în folosință a noii săli de concert (ne mai trebuie 700 000 lei!) vom putea organiza o stagiune permanentă. Actuala sală, deficitară la capitolul acustică, după renovare va rămîne exclusiv pentru operă.

Asist. univ. BISSY ROMAN, secretara muzicală a Studioului Conservatorului: Formațiile Conservatorului „Madrigal" și „Camerata" sînt deja bine cunoscute. Sînt convinsă că stagiunea permanentă va face ca și opera, concertul simfonic, recitalurile, să lanseze nume (cum s-a și întîmplat pînă acum), să-i pună pe studenți în contact cu publicul. Nu sîntem partizanii unui didacticism închis, apreciem dorința studenților noștri de a cînta muzică nouă, modernă, dar trebuie avută în vedere și următoarea situație: absolvenții Conservatorului vor fi repartizați la opere și filarmonici unde se cîntă repertoriul clasic (în primul rînd). Ca atare, ne facem o datorie insistînd să se pregătească mai ales pentru acest repertoriu. Am încerca mai multe, dar nu prea avem partituri!

EDUARD TUMAGEANIAN (anul V, Canto): Studioul nostru ar atrage și mai mult studenții spectatori dacă repertoriul Studioului, și ne referim doar la operă, n-ar dubla repertoriul Operei. Firește că ei sînt tentați să aleagă mai degrabă un spectacol la Operă, unde cîntă Herlea, Iordăchescu sau Elena Cernei. Mai mult, studenții cîntăreți, avînd prea proaspăt modelul soliștilor de la Operă, îi vor imita, vrînd nevrînd. Mai ales că aceiași regizori (profesorii noștri, la Conservator) regizează și spectacolul nostru. Încît noi nu reușim să fim decît dublurile soliștilor, asta în cel mai bun caz.

Soluțiile sînt două: operele respective, aflate și în repertoriul Operei, să fie montate de alți regizori, și de ce nu de colegii noștri de la Institutul de teatru (regie)? De ce scenografia să nu fie făcută de colegii de la scenografie? În acest fel Studioul Conservatorului ar fi într-adevăr un laborator de creație studențească. Asta ar fi prima soluție. A doua constă în promovarea noului, în montarea unor piese necintate la noi („Forța destinului" de Verdi, „Mantaua" de Puccini sau atîtea opere moderne).

Mijloacele de propagandă sînt insuficiente, studenții, colegii noștri de la alte institute, nu ne cunosc preocupările, nu sînt bine informați despre ce realizăm. Abia cînd vom ști unii despre alții totul, abia atunci strădaniile unora vor găsi ecou și înțelegere la ceilalți.

A AȘTEPTA ÎNSEAMNĂ A TE RATA CÎTE PUȚIN...

VASILE CELMARE, prorectorul Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu": Se vehiculează în ultimul timp ideea organizării unui fel de „cartel" al artelor studențești (cu participarea studenților de la toate institutele artistice). Această „instituție" ar urma să lanseze valorile artistice create de studenți, să le integreze vieții spirituale a Capitalei și țării. Personal cred că trebuie altceva și acest altceva trebuie chibzuit bine, de toate organele competente. Aș participa cu plăcere la o consfătuire organizată de U.T.C. în care să se caute forma cea mai bună, soluția cea mai eficientă în problemele artei studențești. Studențimea noastră este dornică de afirmare (și are toate motivele), așa că datoria noastră este să-i răspundem cu înțelegerea cea mai deplină.

În prezent noi nu le putem oferi decît un cenaclu al institutului, o sală de expoziții (Kalinderu) și cenaclul Uniunii. Studenții de la secțiile legate de diferite industrii au posibilitățile cele mai largi de afirmare. Deocamdată. Am propus de nenumărate ori organizarea la București a unei expoziții internaționale bienale de grafică, pentru tineri, la care studenții ar putea participa din plin.

GHERGHE PANTELIE, MILEA CRISTINA, anul III, clasa Octav Angheluță: E adevărat că la vîrsta noastră vrei să răstorni lumea. Pînă la urmă lumea rămîne la fel, numai că noi devenim mai înțelepți. Înțelepciunea, la noi, sună cam așa: Stai, domnule, în banca ta și așteaptă!

În artă, ca să parafrazăm, a aștepta înseamnă a muri cîte puțin. **În fond, ce vrem noi? Să concurăm liber cu toți artiștii plastici din țară, să avem posibilitatea să ne confruntăm și, mai ales, să luăm contact cu publicul. Ne trebuie o sală a noastră. Nu înțelegem de ce se spune că sala Kalinderu este a noastră, cînd de multă vreme studenții n-au expus aici. Vrem o expoziție cu vînzare, adică un fel de magazin-expoziție permanent.**

De ce noi, cei de la Plastice, nu ne cunoaștem cu cei de la Filologie, Conservator și Teatru? De ce nu avem acțiuni comune? De ce nu creăm posibilitatea de a sta de vorbă cu colegii noștri de la toate celelalte institute și facultăți, să-i întrebăm de ce nu vin la spectacolele, concertele, șezătorile și expozițiile noastre? Nu s-ar putea organiza la Student-club, sau în altă parte, o seară pe săptămînă de discuții, la care să participe studenții de la toate institutele de artă? De ce casa de cultură a studenților să nu fie o instituție condusă de un colectiv format din studenți de la arte? De ce tot ce e artă și cultură să nu fie făcut de noi studenții de la arte pentru ceilalți studenți, colegii noștri de generație, publicul iubitor de mîine al creațiilor noastre?

CINCI ANI VORBIM DESPRE ARTĂ ȘI... TERMINĂM CU FILME DE RECLAMĂ COMERCIALĂ

„Lovitură de teatru" a fost anul acesta hotărîrea care s-a luat de a oferi studenților din ultimul an regie și operatorie de film... cinstea de a face filme de reclamă (lucrări de diplomă!). Și asta exact cînd se zvonise că în urma unor reușite de mare valoare artistică (filme realizate de studenți au luat mari premii internaționale) se va încerca un contract cu Studioul „București" (unde fac filme profesorii studenților!) pentru realizarea filmelor de absolvire, ca opere mature, gata pentru contactul cu publicul spectator.

Nu de puține ori revista „Viața studențească" a cerut ca filmele studenților să fie grupate în spectacole și date spre vizionare publicului larg sau măcar studenților. Nu ni s-a răspuns nimic. În jurul acestor filme, nu ne îndoim, bune și foarte bune, s-a țesut cu bună știință o tăcere perfectă. Ele nu sînt oferite nici măcar studenților de la critică de film, studenți ai aceluiaș institut!

Călin Căliman propunea un titlu de comentariu spectaculos: „După «Corigența domnului profesor» să promovăm studenții".

Dar pentru asta este necesară o sală de spectacol unde filmele studenților vor putea fi văzute.

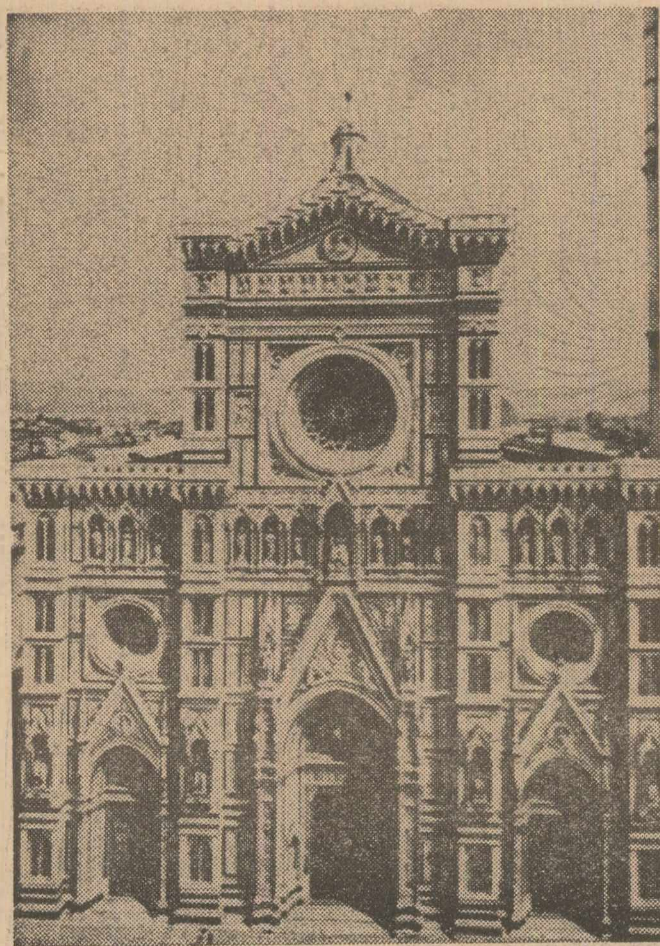
AȘADAR...

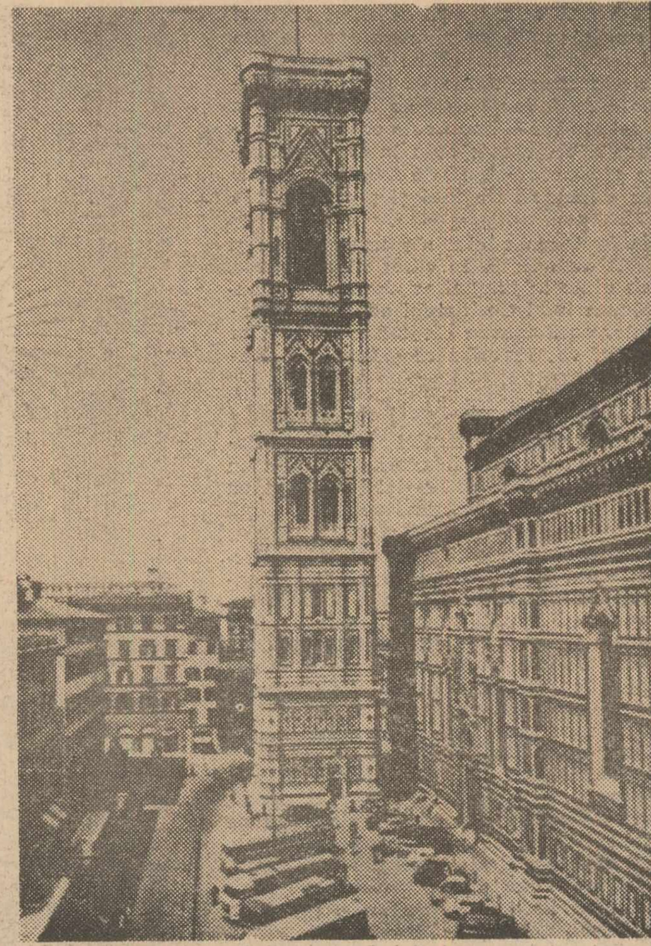
Ca lucruri imediate în atenția forurilor în drept desprindem: **o consfătuire a studenților artiști, reorganizarea casei de cultură a studenților în așa fel încît ea să devină un Ateneu al studenților.**

Dinu TUDOR

Examen de actorie la Institutul de teatru

DE LA TRIMIS

ADRIAN D

FLOR

CU O

ALBA

Aceste rînduri le-aş fi putut dedica unui cunoscut sau unui necunoscut. Să fim bine înţeleşi : nu vreau să descopăr... Italia !

Îmi plac aceste „trattorii" liniştite. Deşi afară alunecă oraşul cu zgomotele lui latente şi fluide, aici ascult bătăile intime ale ceasului, ca-n după-amiezele de iarnă în casa bunicii. N-am mai plecat azi la Florenţa de teamă că pierd acest splendid soare roman, că frustrez senzaţiilor şi curiozităţii de beţiv estetic (dacă-mi daţi voie să mă exprim astfel...) cîteva temple, cîteva ruine, cîteva coloane flagelate, cîteva capiteluri răsucite ca un joc de artificii, care mi-au devenit atît de familiare încît aproape nu le mai deosebesc. Totuşi, „Via Apia antiqua" a trebuit să o simt, să o preumblu, fie şi numai pentru că îmi rememorează cavalcada cailor arcuiţi la care, paşii greoi ai sclavilor asudaţi, africani, care purtau lecticile patricienilor, marşurile bombastice ale învingătorilor romani doldoraţi de trofee sau revărsarea îndurerată, încărcată de colb, de zdrenţe, de răni supurînd a învinşilor... Fie şi numai pentru splendidele plimbări prin grădinile particulare din care, acum, în plină iarnă, ţîşnesc lămîi şi portocali şi unde se trezesc pastorale cîntecele păsărilor. Imensele călcîie de piatră albastră ale Viei Apia sînt urmele unor soldaţi dizolvaţi în memoria timpului, ca soldatul cu halebardă incinerat de lava Vezuviului, toate s-au topit sub asfaltul plumburiu pe care pulsează zgomotos limuzine luxoase cu femei şi cîini prin parbriz.

A pătrunde noaptea într-un mare oraş, a face o incizie prin bulevarde obscure, a privi cîteva clipe cu o tristeţe nedisimulată parafraza unei piramide egiptene semnată emfatic de patricianul roman Caius Cestius, a nimeri într-un cimitir cu monumente funerare miraculos conservate de-a lungul sutelor şi miilor de ani, a scuipa în Tibru pentru a vedea cît de înalt e podul şi, în sfîrşit, a te lăsa purtat în flux şi în reflux prin galeriile de blocuri moderne, cu castele medievale, de ruine antice, iată o aventură care trebuie trăită pînă la uitare de sine ! Kilometri întregi de asfalt străbătut cu picioarele inflamate, forţînd meningele cu refracţiile unor imagini de stradă, cu obsesia reclamelor de neon. Roma coloanelor ionice sau dorice sau etrusce, a Forumurilor imperiale, a templelor sacre de zei şi vestale, a palatelor de orgii şi perversităţi, a termelor obscure. Roma fantasticelor magazine de lux, a restaurantelor cu festinuri culinare, cu servicii ireproşabile, de la surîs pînă la strălucitoarele tacîmuri de argint, Roma duminicilor cu străzi invadate de reclame şi globuri de cristal — este totuşi un oraş obişnuit prin suburbiile sale banale, prin trattoriile sale modeste, cu trubadurii rataţi, prin micii patroni de mercerii sau de suveniruri artificiale, prin vînzătorii ambulanţi de umbrele, de geamantane, de jucării pentru copii şi de Totocalcio. Beţivii şi „icapellonii" sucombă prin staţiile de metrou.

Somnul... Dacă n-ar exista aceste tunele forţate prin care trebuie să trecem, sîntem obligaţi să trecem ca să ajungem din nou la lumină. E un întuneric ciudat, ca pe masa de operaţie. E o chirurgie bizară, de extirpare a unor imagini, a unor noţiuni, necesare pentru o nouă dimensiune a luminii de a doua zi. Novocalna somnului (sau cum vreţi să-i spuneţi) nu-şi face efectul total. Îţi lasă ochii deschişi şi timpanele sensibile pentru a înregistra în continuare gesturi, imagini, sunete implacabile, inflamabile. Trenul te aruncă în noapte cu o viteză extraordinară ; ai impresia că atingi moartea cu genele.

Mă trezesc într-un hotel din Florenţa. Bat clopotele de duminică. Ninge. Mă aşteaptă Florenţa, despre care abia acum îmi dau seama că nu ştiu aproape nimic. Pentru că sînt nume de rezonanţă cosmică, infinită, care circulă în limbajul diurn, cu o aureolă aparte, mai mult decît religioasă, dar despre care ştim totuşi foarte puţin...

Afară ninge masiv. Aici e o linişte de gelatină. O linişte rece. Vizitatori aproape evlavioşi calcă sec prin coridoarele strălucitoare, privesc concentraţi tablourile înrămate aristocratic şi se scufundă în sălile de catedrală ale Galeriilor Uffizi, intrînd parcă în neant. Icoanele inspiră o tăcere mistică. „Madona cu pruncul Isus, cu îngerii şi cu sfinţii" a lui Giotto desface ca nişte trandafiri chipurile unor oameni reali care depăşesc platitudinea primitivă, naivă a simbolurilor şi reprezentărilor religioase. Personajele maiestuoasei compoziţii au, în sfîrşit, expresii, caractere, temperamente, calităţi şi defecte, iar lectura lor estetică e subtilă şi rafinată.

Totuşi, prea mulţi sfinţi !

Iată celebra bătălie de la San Romano, pictată de Paolo Uccello, cu o surprinzătoare artă a compoziţiei şi dinamică a formelor, cu o nemaipomenită plastică a mişcării, a grupării şi gesturilor, cu o stilistică rafinată a culorilor întunecate, din aceeaşi gamă cromatică. Caii săi carnali şi crispaţi, cavalerii în zale greoaie de turniruri cu halebardele lunecînd şi creînd un spaţiu geometric de interferaţii, spectaculos şi lucid, tragic şi grotesc, şi absurd ca orice război de orgoliu medieval.

Tizian îşi dezveleşte Venera culcîndu-i formele rotunde, alunecoase şi calme, transmiţînd o carnaţie abundentă, senzuală, într-un peisaj în perspectivă, crepuscular. Venera lui Botticelli se naşte din cochilia scoicii marine cu întreaga suferinţă şi resemnare a destinului mitologic, cu pudoarea sacră a unei prime iubiri, umplînd spaţiul cu ochii ei uleioşi, cu senzualitatea ei albă, cu părul flambînd nelinişte. Şi, în sfîrşit, „Alegoria Primăverii" care mă zmulge din universul mitologic şi religios, volatilizîndu-mă. Tabloul e imens, panoramic. Culoarea nu e violentă, ci estompată. Femeile şi bărbaţii suferă de avitaminoză. Sînt albi şi imberbi şi de o fragilitate muzicală, melodioasă. Aerul tabloului e spaţiul dintre moarte şi naştere — spaţiul tragic. Femeile au pîntecul suav bombat de fecunditate. Natura şi pămîntul sînt încă întunecate, austere, doar lămîile pîlpîie reţinut în ramurile pomilor...

...Ah, turiştii, încolonaţi şi exacţi trecînd prin Galeriile Uffizi cu ochelari, aparate de filmat şi de fotografiat sub comanda unor ghizi care rostesc explicaţii în limba germană cu importanţa şi cu dicţiunea unor discursuri militare...

Turiştii, această specie umană terifiantă, care devoră totul... Dar mai întotdeauna preferinţele lor merg exact pe liniile trasate de reclamă. În Galeriile Academiei din Florenţa, tineri şi tinere, francezi, englezi, olandezi, germani, arabi strecuraţi în cursul cîtorva ore petrecute de mine acolo, s-au aruncat cu toţii ca lăcustele să filmeze şi să fotografieze (deşi e interzis) din toate unghiurile posibile celebrul „David" al lui Michelangelo. Personal, nu am fost tulburat de „David" care simulează perfecţiunea şi care zmulge exclamaţii de uimire pentru pubertatea lui ancestrală, pentru frumuseţea lui nubiană ce tulbură uneori sexualitatea feminină. Dar e uluitor cu ce precizie a fost prevăzut de Michelangelo în blocul masiv de marmură de Carrara! Acolo, în „David", Michelangelo nu e totuşi Michelangelo. Abia în „Prizonierii" săi din epoca Papei Iuliu al II-lea care încearcă să se zmulgă, să se elibereze din marmură, abia în ultima „Pietà", unde Cristos e un om adevărat, înfrînt de suferinţă, dar cu transcendenţă, abia acolo Michelangelo întrece toată sculptura care i-a urmat, pînă la Brâncuşi.

Întotdeauna intru în muzeu cu bune intenţii de a privi şi de a asculta de impulsuri intime, de a-mi deştepta simţămintele şi senzaţii necunoscute în spaţiul diurn al existenţei. Îmi notez aceste reflexii şi reverberaţii, dar imaginile se suprapun şi se aglomerează şi timpul mă cenzurează acut şi sînt nevoit să renunţ la micul meu „cotidian" cu însemnări de călătorie. Oricum, îmi vor rămîne întotdeauna în memorie Giotto, Botticelli, Raffaello, Veronese, Tiziano, Rubens, Cranach, Rembrandt... Îi cunosc, i-am văzut cu ochii mei, cu propriii mei ochi încordaţi pînă la durere. Fără îndoială,

mă simt foarte b
mai nobil decît o
lerii de artă, pen
eu însumi (paraf
raux) un muzeu
doială mă simt m
subtilizat, mai a
alte valori artist
ce am văzut în
acest început de
bume e nul şi chia

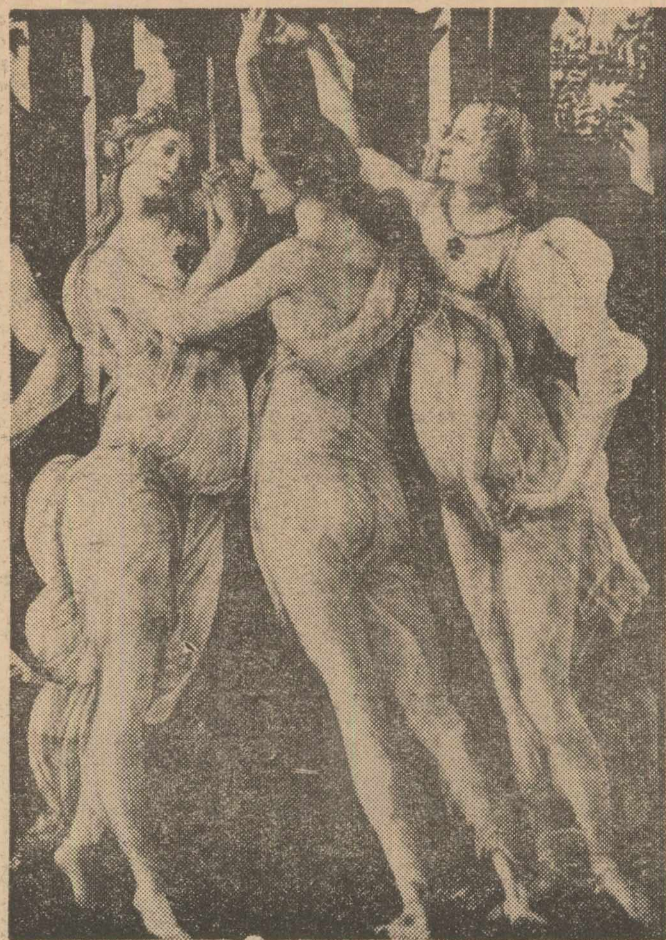
Prin ferestrele
ale Palatului Uff
zăpadă şi de-a l
bure, lasciv, alu
albe. Hotărît luc
trăiesc aici imagi
totuj paradoxale.

A dor
medi
înc
car
nile
virtu
ceste străduţe cu
împreunate ard î
chelangelo, Giott
randola, Machia
Vinci, Goldoni,
Savonarola... Pe
şind din obscuri
interioarelor cati
dantelării, cu piel
a venit Beatrice
bătoresc întîlnire
mii mele. E întun
lor sînt trase. Par
să ştie că la Flore
gii de zăpadă se
magnoliile care î
care primăvară ;
parte din galeri
Uffizi. Pentru că
ticelli, cu o

UL NOSTRU

HOTARU

...ENȚA ...CHII ...ȘTRI

Mai bogat și
atron de ga-
, acum, sînt
n-l pe Mal-
ar ; fără în-
tualizat, maj
gătit pentru
ntru că tot
cență și în
țe prin al-
enit !
enascentiste
d fulgi de
Arnului, tul-
ouă lebede
t obligat să
xperiențe cu

înguste și
rin care nu
bra și prin
mini-mași-
coară cu o
le circ. Pe a-
nile aproape
nele lui Mi-
de la Mi-
eonardo da
Vespucci.
acestea, ie-
medievală a
și pline de
, străvezie.
Dante ! Săr-
bătăile ini-
uzelele case-
eni nu vrea
ge. Deși ful-
de mult cu
aici în fie-
acestea fac
artă de la
ca în Bot-
și subțire...

Podurile se arcuiesc masiv peste Arno. Apa e placidă și tulbure. Înghite totul ; acum nu mai reflectă nimic. Privind-o, nimeni nu-și poate închipui cum s-a umflat și s-a revărsat purtînd aluviuni vulcanice de-a lungul străzilor, invadînd grotele și pivnițele, muzeele și bazilicile, bibliotecile și casele oamenilor.

Într-un decor poliedric, luminat calm ca într-o iesle biblică, un preot oficiază, în patrafir alb, botezul unui prunc congestionat, învelit în dantele scumpe. Bărbatul care-l ține în brațe, stîngaci, are chipul și vîrsta lui Vittorio de Sica. Femeia care veghează copilul cu „adorațiune" maternă, încă palidă și fragilă, tăinuiește o frumusețe latentă dar austeră. Ritualul se desfășoară în murmurul retoric al preotului, în atenția concentrică, evlavioasă, a mulțimii de rude și curioși din toate straturile sociale. Preotul deșartă cana cu apă sfințită pe creștetul pruncului și catedrala se umple de țipătul înalt și curat, care face să vibreze vitraliile și care îl leagă de lume ca un ombilic. Ne aflăm în Baptisteriul unde a fost botezat, în același fantastic ritual, cu sute de ani în urmă, Dante Aligheri. Deodată, luminile se aprind și catedrala e invadată de culorile pereților de marmură albă și verde, într-o geometrie octogonală ; se desface evantaiul de mozaic al cupolei, reprezentînd scene din Vechiul Testament și din Judecata universală. Aici, sub această cupolă la care a lucrat Cimabue au fost botezați, începînd din 1128, aproape toți florentinii. Poarta de est, prin care au intrat în viață acești florentini, a fost sculptată cîțiva ani mai tîrziu de Lorenzo Ghiberti și a fost exclamată de Michelangelo drept „poarta paradisului". Exclamația își are acoperirea pretutindeni la Florența !

Despre Dom nu se poate vorbi. Trebuie văzut. E un caleidoscop. Recunosc în el arhitectura bizantină, orientală și chiar asiriană. Privit din toate unghiurile posibile se preschimbă, își arată alte volume, alte forme, alte ferestre, alte coloane. Dacă s-ar strînge toate oasele nobile ale tuturor oamenilor morți frumos pe acest pămînt, lacrimile plînse pe mormintele lor, împreună cu florile care-i sărbătoresc întotdeauna cu o memorie imperceptibilă, dacă s-ar strînge astrele și s-ar așeza simetric și asimetric, după armonii cosmice, ar fi greu de gîndit un alt dom ca acela din Florența.

Numai Voronețul și întreg ciclul de mînăstiri și biserici moldovene, împreună cu minunea de la Curtea de Argeș, cred că egalează splendoarea acestui Dom.

Dacă sărutul lui Brâncuși, blocul acela de piatră despicată firesc pentru a lăsa ochilor arta de a termina sculptura, așa cum vor ei, cum pot ei, seamănă cu blocul acesta imens de marmură în care se sărută într-o geometrie perfectă forme, linii și culori, atunci se poate spune că, într-un fel, Brâncuși a plecat de la Giotto ca să se întoarcă înaintea primilor sculptori cît de cît conștienți de pe pămînt, pentru ca apoi să creeze cu inteligența secolului 20. Campanilla lui Giotto poate fi urcată și coborîtă treaptă cu treaptă în genunchi numai de Brâncuși. Clopotele care bat au fost gîndite în arhitectură, în structura lui, sunetele lor se propagă geometric în aer, undele lor sonore dilată turnul lui Giotto deasupra lumii.

Nu se repetă nimic. Ora e mereu alta, formele sînt mereu altele, dar se păstrează de sute de ani la fel. Acesta e paradoxul Florenței.

Capela Medici e de fapt catedrala unor tăceri care taie respirația vizitatorului. Fascicule de lumină cad circular și se întîlnesc ca într-un orologiu solar pe marmura înghețată. Pereții sînt blocuri imense de aceeași marmură neagră, verde și roșie, de piatră șlefuită, de bronz și de aur. În poziții simetrice și convergente se arcuiesc ca niște acolade tombele funerare ale lui Francisc I de Medici și Cosimo I de Medici. Cupola seamănă cu o piatră prețioasă șlefuită octogonal și reprezintă scene din biblie pictate de Pietro Benvenuti. Dar adevărata arhitectură a capelei Medici este aceea a spațiului gol din interior, în care pașii cad ca într-o fîntînă, iar cuvintele rămîn suspendate în aer ca în basoreliefuri.

Noua sacristie, concepută arhitectonic și sculptural de Michelangelo în 1520, e un cavou imens și solemn în alb. Nici o culoare nu împietează cu stridență jocul de umbre și lumini simetrice al firidelor , al coloanelor, al capitelurilor. Tomba lui Lorenzo, duce de Urbino, și tomba lui Giuliano, duce de Nemours, cu statuile încremenite în poziții meditative, concentrate cu noblețe, reprezentînd două ipostaze ale inteligenței renascentiste, se confruntă calm și firesc, avînd drept soclu reprezentările filozofice și sculpturale ale Aurorei și Crepusculului, ale Zilei și ale Nopții.

Rămîn aici, descoperit și în picioare, obișnuindu-mă cu această moarte, demn și senin, în cavoul alb, simțind cum îmi cresc fire albe de păr în liniște.

Palatul seniorial al Florenței, simbol clasic medieval, fortăreață concepută anume pentru a impune nu numai dușmanilor din afară, ci și omului simplu, călătorului, trubadurului, studentului care colindă universitățile și chiar teologului ; cetate cu creneluri, cu turn imens, paralelipipedic, ridicat vertiginos în văzduh pînă la o înălțime de 96 de metri, în centrul orașului, cu steagul Casei de Medici la balcon fluturînd ca un imn sau ca un acord de trompete. Aici se află statuia „geniului care învinge forța brută" a lui Michelangelo. E parcă însăși forța brutală, telurică, instinctivă, monstruoasă a lui Michelangelo Buonarroti îngenunchiată de geniul viril, efeminat și pur al propriei sale inteligențe. Impresionante sînt treptele, sălile obscure și saloanele familiilor seniorale gîndite și pictate de Vassari, Bronzino, Sabatini, Ghirlandaio, sculptate de Rossi, Ammanatti, Benedetto și Giuliano de Maiano, superba sală de studiu a lui Francisc I de Medici, cu intrări secrete, scelerate, cu mici interioare de reculegere, cu refugii pentru cămătari și negustori, pentru diplomați și criminali, cu ieșiri obscure și uneori definitive. Saloanele Eleonorei de Toledo, soția lui Francisc I, sînt de un rar rafinament și gust artistic, cam încărcate, baroce dar perfect armonioase, cu aceleași subrefugii secrete, medievale, cu o încăpere mascată care se deschide printr-o fereastră cu vitralii spre sala imensă a dezbaterilor publice, de unde, datorită unei acustici excepționale, puteau fi audiate cele mai intime secrete de stat. Aici, într-una din încăperile palatului, și-a petrecut ultima noapte Savonarola înainte de a fi ars pe rug, dincolo și-a citit pentru prima oară Dante fragmente din Divina comedie, aici a suportat o detențiune Machiaveli...

Îmi dau seama, da, înțeleg cu toate celulele și fibrele cum s-a născut Paradisul lui Dante și al lui Lorenzo Ghiberti de pe una din porțile Baptisteriului. Dacă Florența m-ar fi întîmpinat cu un cer splendid, senin, căruia construcțiile antice și medievale să i se asocieze facil și vulgar, aș fi fost nedreptățit. Dar așa, pe o vreme imposibilă, în împrejurări austere, pe lapoviță, pe ninsoare, pe spulberații de vînt, înfruntînd răsturnarea paradoxală a naturii, înțeleg mai adînc, cuprind mai sigur, mai încăpățînat, mai pur totul; de la orfevreriile de argint ale lui Benvenuto Cellini sau de la cupele de aur ale meșterilor de la Salzburg, la tablourile de Tizian și Rubens sau Michelangelo pînă la Campanilla lui Giotto... În Florența, cînd te rătăcești înseamnă că uiți de tine, nu înseamnă panică. Noaptea te poți pierde de propria ta umbră. Nu din obscuritate, ci din prea multă lumină. Florența e o detențiune pe care aș suporta-o singur cu un sentiment raphaelian.

Cui îi bate ceasul atît de liniștit ca în acest oraș în care Domul împarte clopotele în memoria unor secole fantastice, e un om fericit ! Ascult bătaia lentă, clasică a ceasului și cine știe dacă orele și clipele pe care le bate sînt reale ! Totul în timp e relativ, încît numai înclinarea noastră spre organizare, simțul nostru de a ne încadra în ecuații de timp, folosește resorturile grave ale orologiilor și clopotelor. E nevoie de ele ca să știm pe ce lume trăim ? Florența nu are nevoie de cronologii, Florența e nemuritoare.

EVRIKA!

Memoria pămîntului strămoșesc (I)

CE S-A ÎNTÎMPLAT ÎNAINTE DE POTOP?

Cînd începem să vorbim despre o arie inevitabil afectivă, asupra căreia stăruie încă penuria de documente. logica riguroasă își caută un drum paralel cu al fanteziei. În cazul de față este vorba de niște vremuri într-adevăr mai vechi decît antichitatea clasică și de un eveniment care și-a ales ca scenă probabil toată suprafața planetei. L-am mai consemnat. Acum (pasiunea devine și mai firească !) lentila convergentă se va opri îndrăzneață asupra divergenței documentare din aria geografică românească, dar bineînțeles înainte de potop, mai bine-zis înainte de ultimul mare cataclism al planetei noastre. Confruntînd cele patru calendare ferme ale antichității fundamentale (preelenice) între ele și cu unele cercetări geologice moderne se pot afla lucruri a căror exactitate revelatoare uimește.

Calendarul indian număra timpul în cicluri de cîte 2850 de ani ; se știe că ciclul Kaliyuga a început în anul 3102 î.e.n., așadar calculul corespunzător ne aduce la clipa inițierii calendarului : anul 11 652 î.e.n.

Calendarul maya (cu cicluri de 2760 ani, și cu anul 3373 cunoscut ca început de ciclu) ne aduce la același punct de plecare — cu diferență de un singur an : 11 653 î.e.n.

Calendarul egiptean, împărțit în cicluri solare de cîte 1460 ani, ne duce după aceleași criterii (e cunoscută încheierea unuia din cicluri : anul 1322 î.e.n.) : cantitatea unui ciclu înmulțită de șapte ori, la anul inițial 11 542 î.e.n.

Iar calendarul asirian (cu cicluri lunare de cîte 1805 ani), divizat în șase cicluri, ne duce la anul inițial al calendarului egiptean, adică 11 542 î.e.n.

Sare în ochi însă un decalaj de 110 ani între cele două perechi de calendare, grupate și geografic ; s-ar putea presupune că o pereche număra de la începutul cataclismului, iar cealaltă de la sfîrșitul lui.

Deosebit de interesantă este, în acest context, analiza unei bucăți de rocă vulcanică, pescuită întîmplător de echipajul unei nave franceze de pe fundul Atlanticului, în 1898 ; specialiștii care s-au ocupat de această rocă, recent, i-au acordat o vechime de cca 13 milenii.

Ce s-a putut petrece prin urmare acum treisprezece mii de ani pe planeta noastră, în așa măsură încît patru mari civilizații să-și înceapă numărătoarea anilor de la acel eveniment, față de care, de pildă, scufundarea Atlantidei pare să fi fost doar o consecință colaterală ? Să nu ne mai oprim și de astădată la descripțiile biblice, cunoscute destul de bine. Dar iată, scriitorul latin Marcus Terentius Varro, vorbind despre diluviu, transmite o informație luată probabil din tradiția orală : „Steaua Venerei și-a schimbat culoarea, mărimea, forma, aspectul și calea, ceea ce nu se mai întîmplase nici înainte, nici după aceasta".

Există azi unele ipoteze care susțin că Pămîntul însuși și-a schimbat orbita sub presiunea cataclismului. Afară de aceasta, scoarța planetei noastre s-ar fi modificat sensibil, căpătînd alt relief. Un lama tibetan, Lobsant T. Rama, povestește că în cursul inițierii sale a fost dus de învățător într-un străvechi mausoleu subteran ; în fața a trei sarcofage de piatră, învățătorul i-ar fi spus : „Fiule, ei au fost zei pe pămîntul nostru, înainte de a se fi ridicat munții. Ei au umblat pe pămînt pe cînd mările scăldau țărmurile noastre și pe cer erau alte stele." Apoi i-a arătat pe un sarcofag o hartă cerească în care aspectul constelațiilor era necunoscut și straniu. De altfel și în scripturile ebraice potopul este explicat la un moment dat și prin faptul că „Iahve a schimbat locurile a două stele dintr-o constelație". Dar deocamdată nu voi mai insista asupra sistemului de ipoteze ce se pot extrage de aici. Oricum, probabil că dimensiunea catastrofei de proporții cosmice n-a avut cauze locale, și mai verosimilă decît venirea unei comete sau decît energia vulcanică pare tot legendara explozie a planetei Phaëton.

Dar aceste considerații ne-au adus — de fapt unde doream să ajungem — la enigmaticul calendar din sanctuarul dacic de la Sarmizegetusa.

Oricît de bizar ar părea, înclin să cred că cei 210 stîlpi ai brîului exterior însemnau totuși 210 zile. Arheologii demonstrează că sanctuarul reprezenta o jumătate de calendar (fiecare al șaptelea stîlp fiind sărit în calculul arheologic, ca să poată ieși numărul de 180 de zile, egale unei jumătăți de an !) și că a presupune „că dacii aveau un calendar sui-generis, în care anul număra doar 210 zile, e pur și simplu absurd, mai ales pentru epoca de care ne ocupăm (sec. I e.n.)." Chiar dacă și contrariul se demonstrează greu, el nu e decît o variantă, mai puțin absurdă decît prima, căci alături de calendarul solar complet al civilizației maya (365, 242129 zile, față de anul astronomic contemporan de 365, 242500) exista și calendarul ciudat de la Tiahuanaco, de 290 zile, potrivit după unele versiuni planetei Venus, după altele Pămîntului, pe o altă orbită. În asemenea caz, niște calendare rămase în afara uzului deveneau rituale, iar calculul din sanctuarul dacic (epoca lui Decebal) putea fi o reluare a unui mit.

Preocupările și cunoștințele astronomice ale dacilor sînt consemnate cu entuziasm, după cum se știe, de istoricul got Jordanes, în „Getica", potrivit căruia Deceneu i-a învățat pe strămoșii noștri, între altele, astronomia și „demonstrîndu-le teoria celor douăsprezece semne ale zodiacului, le-a arătat mersul planetelor și toate secretele astronomice și cum crește și scade orbita lunii și cum globul de foc al soarelui întrece măsura globului pămîntesc și le-a înfățișat sub ce nume și sub ce semne cele trei sute patruzeci și șase stele trec în drumul lor repede din răsărit spre apus, ca să se apropie sau să se depărteze de polul ceresc."

Cunoștințele astronomice testate de alții mult mai vechi se împuținaseră totuși, servind probabil mai mult în ritualuri. Ca pretutindeni pe planetă, ele proveniseră din sursa unei civilizații puternice, care n-ar fi azi decît un mit, de nu și-ar fi lăsat urmele gigantice, în piatră și în tradiții.

Cînd acum cîtva timp am privit pe un ecran proiecția unor zguduitoare diapozitive însoțită de explicațiile sistematice ale învățatului peruvian Daniel Ruzo, demonstrînd marile sculpturi în stînci de dimensiuni copleșitoare (Peru, Franța în pădurea Fontainebleau, Grecia, Egipt sau Anglia la Stonehenge), făcute să se observe deplin numai în anumite ore ale solstițiului de vară, cu concursul plastic al soarelui și dintr-un unic punct, m-am gîndit în mod firesc la niște monumente similare din țara noastră. Acestea, ca oriunde, au fost clasificate în concluzii impresioniste confortabile, care nu cer prea mult efort, printre operele naturii, adică ale eroziunii vîntului și ploii. Similitudinea cu anumite chipuri era considerată, bineînțeles, coincidență. Și totuși nu de toți. Voi mai reveni la opiniile lui N. Densușianu, care s-a referit la acestea în ciudata sa scriere „Dacia preistorică", iar acum vreau să mă opresc la un savant român mult mai vechi : Dimitrie Cantemir. Piscul Ceahlăului, care poate că păstrează încă în taină palatul de peșteră al lui Zamolxis, este încununat de Panaghia. Scriind despre Ceahlău în cap. V din „Descriptio Moldaviae", Dimitrie Cantemir spune : „Din vîrful lui, care se ridică foarte înalt în forma unui turn, izvorăște un pîrîu cu apă limpede care se aruncă în Tazlău cu mare vuet peste prăpăstii. La mijlocul lui se vede o statue foarte veche, înaltă de cinci coți, care închipuie o babă înconjurată de oi, dacă nu mă înșel 20, din a cărei parte firească curge un izvor de apă veșnic. Este greu desigur de spus dacă natura a arătat în acest monument jocurile sale sau dacă o mînă dibace de artist a făcut-o așa, căci statuia nu e pusă pe nici un soclu, ci este dintr-o bucată cu stînca întreagă, însă la pîntece și la spate liberă. Dar chiar dacă ai vrea să admiți că crăpăturile au fost umplute cu un var anume preparat, căci nu tăgăduim că multe descoperiri ale celor vechi s-au pierdut cu urgia vremurilor, totuși cu greu se poate înțelege de ce acel canal a fost adus pe picior la partea firească, atîta vreme cît în jur nu se văd deloc urmele unui izvor ori ale vreunei albii de rîu. Pe semne că a slujit pentru cultul idolilor păgînești, ai căror preoți obișnuiau să facă ceva prin mijloacele fie ale naturii, fie ale magiei, ca să poată ațîța admirația și credința în zei a mulțimii credule".

Ceahlăul putea fi chiar enigmaticul Kogaionon, Muntele Ascuns, nu numai fiindcă păstra atari vestigii, dar și pentru că poziția geografică avantajoasă îl făcea zărit pe vreme senină (cum confirmă și Cantemir, și atîția drumeți mai tîrzii) chiar de la Cetatea Albă, de lîngă Limanul Nistrului, de pe el zărindu-se peisajul invers.

De altfel, pe Ceahlău stăruie și acum un obicei astăzi laic, în fiecare an de 6 august, numit Sărbătoarea Muntelui, cînd toată populația din jur urcă în pisc petrecînd fără excese, odihnindu-se și schimbînd noutăți, fără ca nimeni să mai știe de ce face asta. A doua zi, pe Ceahlău încep ploile.

Cercetînd civilizația de mare anvergură pe care a numit-o Masma, Daniel Ruzo o situa înainte de marele cataclism legendar, înainte deci de potop. Dimensiunile și sistemul sculpturii denotă însă lucrarea de la distanță (unele monumente nu se pot contempla, așadar nici înfăptui, decît de la 200—300 metri !). Ce civilizație să fi dispus de o tehnică așa de abilă, ca să realizeze figuri de oameni și animale de un realism absolut, vizibil însă numai în anumite condiții, cu concursul spectrului solar (chiar și al infraroșului, căci unele apar numai pe placa fotografică la infraroșu) și al stîncii brute ? Cercetarea științifică după această cheie stă încă în viitor, dar și din incidențe fericite putem ști că Babele din Bucegi (2290 m), legate sau nu de legenda babei Dochia cu cele nouă cojoace ale ei, că Sfinxul Carpaților din aceeași zonă geografică, sau capul impetuos de vultur din munții Rodnei, reprezintă asemănări izbitoare cu sculptura omenească și așteptăm clipa cînd ochiul le va dezvălui adevăratul secret. Toate legendele legate de momentul antediluvian afirmă același lucru : că „zeii" locuiau de preferință pe vîrfuri înalte de munți. După diluviu, în zorii civilizațiilor clasice certificate, au apărut ca din senin uluitoare cunoștințe astronomice și inginerești, opere de artă nu mai puțin uimitoare. Ele nu puteau să se ivească totuși din senin, și mai lesne de admis este că urmau o tradiție : statuile cu căști din jungla mexicană, capetele din Insula Paștelui etc. Să nu uităm nici aici pe strămoșii noștri, care au creat pe litoralul dobrogean din neoliticul timpuriu (cultura Hamangia, minimum 6 milenii înainte) Gînditorul Neolitic și Femeia Șezînd.

Dar cine puteau fi totuși sculptorii anteriori diluviului ? Din ce rezerve științifice pămîntene sau nepămîntene s-a alimentat civilizația enigmatică Masma ? Voi încerca în însemnările viitoare o incursiune în tainițele miturilor și basmelor fantastice ale poporului român, care nu duc lipsă de argumente. A avea fantezie nu înseamnă totdeauna a fi fantast, după cum a nu avea fantezie nu înseamnă totdeauna a fi om de știință.

Victor KERNBACH

IDEI • SUGESTII • PROPUNERI

Consiliul STUDENȚESC

● UN ORGANISM STUDENȚESC MENIT SĂ SE OCUPE DE TREBURI STUDENȚEȘTI ● SĂ NU UITĂM STUDENȚII EXTERNI ● INTERESUL STUDENTULUI DEPĂȘEȘTE PERIMETRUL SĂLII DE LECTURĂ ● DREPT DE CONTROL ASUPRA SERVICIILOR SOCIALE

De mai bine de o lună de zile „Viața studențească" publică, număr de număr, pagini speciale în care studenți, activiști, cadre didactice universitare și sociologi dezbat căile și modalitățile cele mai eficiente pentru îmbunătățirea substanțială a activităților studențești, astfel ca acestea să răspundă într-o măsură tot mai mare intereselor și necesităților viitorilor intelectuali. Am ajuns astăzi la consiliul studențesc, a cărui menire, după cum se precizează în hotărîrea de partid este asigurarea participării maselor de studenți la rezolvarea problemelor social-gospodărești. **Ce să fie el, în lumina noilor orientări, cum să fie organizat, ce atribuții să aibă și cum să creeze un cadru mai larg decît pînă acum pentru îndeplinirea atribuțiilor respective — iată problemele ce le-am supus discuției participanților la o masă rotundă, organizată în redacția noastră zilele trecute.**

GHEORGHE MILEA (anul II, Limbă și literatură română) LUCIAN BALCAN (activist al Comisiei studențești de la C.C. al U.T.C.) FLORIN POPA (anul IV, Medicină generală) EMIL POPESCU (anul IV, Arhitectură) ȘTEFAN STAICU (anul IV, Filozofie)

EXPONENTUL TUTUROR STUDENȚILOR — INTERNI ȘI EXTERNI

Redactor : Așa cum, probabil, am înțeles cu toții din recenta hotărîre de partid privind munca în rîndul tineretului, consiliul **studențesc** va fi un organism **studențesc**, menit să se ocupe de treburile **studențești**. Se așteaptă deci ca — în condițiile în care organizațiile U.T.C. din institute vor avea în sarcină probleme mult mai complexe decît pînă acum — rolul consiliului să fie, pe de o parte, de a soluționa direct unele probleme (organizarea controlului obștesc, conducerea activităților din cămine și cantine, trimiterea studenților la odihnă și tratament) și, pe de altă parte, de a contribui activ la rezolvarea oricărei probleme privind condițiile de viață și studiu (acordarea burselor, cercetarea științifică, asistența sanitară și așa mai departe). Să folosim, cu alte cuvinte, experiența deosebit de valoroasă acumulată în aceste domenii de către asociații. Ei, am pornit-o bine ?

Gh. Milea : Cred că, în principal, consiliul studențesc ar trebui să preia — bineînțeles cu mult mai mult succes — sarcinile care reveneau pînă acum comitetelor de cămin și cantină. Cînd zicem însă că ele se vor ocupa **de viața studenților**, trebuie să ne gîndim la mai mult. Pentru că studentului nu-i este indiferent dacă învață într-o cameră mare și luminoasă ori pe holul căminului, după cum nu-i este indiferent dacă învață ziua ori, dimpotrivă, noaptea, fiind silit la aceasta de către un orar defectuos alcătuit.

L. Balcan : Noi înșine — mai mult decît am făcut-o pînă acum, adică mai bine — trebuie să ne ocupăm de ceva mai mult decît dacă se respectă gramajul ori dacă se servește masa la timp. La complexul unde locuiesc și iau masa, comitetul de cantină parcă nici n-ar exista. După ce mîncăm, ne așezăm la taifas și atît. Consiliul ar putea organiza în hol ceva pentru studenții care ies de la masă : un automat cu cafea, un tonomat cu muzică, un stand cu ziare și reviste etc.

Em. Popescu : Ceea ce discutăm acum privește mai cu seamă pe căminiști. Pentru ca viitoarele consilii să reprezinte și interesele externilor, mi se pare că va fi nevoie să le atribuim și alte sarcini, cum ar fi, de pildă, facilitarea posibilității studenților de a efectua, în limitele timpului liber disponibil, munci remunerate.

Fl. Popa : Consiliul va trebui să reprezinte interesele tuturor studenților în orice moment, interese care să depășească perimetrul complexului social și al sălilor de lectură.

Șt. Staicu : Fiecare consiliu va trebui să aplece tot timpul urechea la ce zic studenții pe care-i reprezintă. Studentul nostru de astăzi e un intelectual cu o anumită personalitate și răspundere și de aceea trebuie bine cunoscută opinia lui. Mă gîndesc, de pildă, că și dv — cei de la revistă — mai bine organizați această masă rotundă într-o grupă la fața locului.

Redactor : În ceea ce ne privește, am pornit de la premisa că mai multe idei și sugestii putem „scoate" din discuția cu cei de față, care aveți o experiență în munca de asociație mai mare decît unii colegi de grupă. Principiul însă este just. Zi-i 'nainte, tovarășe Staicu...

RELAȚIILE CU RECTORATUL AU RĂMAS ÎN URMĂ

Șt. Staicu : Nici decanatele, și cu atît mai puțin rectoratele, nu rezolvă întotdeauna prompt problemele ridicate de studenți. Un exemplu care e ilustrativ și, prin urmare, nu mai trebuie să citez și altele : la Grozăvești, cu toate că după cum știm alocația ca peste tot e substanțială, masa e proastă. De cîte ori n-am sesizat, dar rectoratul Universității n-a făcut mai nimic. Pînă să-l dea afară pe administratorul Dănescu, prins de noi că fura, a trebuit să curgă multă apă pe Dîmbovița. Cît privește dorința celor mai mulți de a putea lua seara hrană rece pentru dimineața nici nu e luată în seamă. Autoritatea studenților pe lîngă rectorate poate fi reabilitată de către consiliile studențești, cărora să li se ceară părerea în permanență.

Fl. Popa : La ședințele cu decanii erau invitați, ca reprezentanți ai studenților, și secretarul U.T.C. și președintele de asociație. În condițiile în care o seamă dintre aceștia erau cadre didactice apărea în anumite cazuri și grija de „a nu supăra" cumva pe conducătorii ierarhici pe linie profesională. **Nu trebuie să așteptăm ca rectoratul să invite reprezentanții noștri, ci consiliul să ia în dezbatere problemele pe care le ridică studenții, invitînd la ședințele sale pe tovarășii decani sau prorectori pentru a le asculta părerile. Ar fi poate nimerit ca viitorul consiliu să aibă drept de control asupra serviciilor sociale și administrative.**

Gh. Milea : Dacă în problemele de învățămînt studenților li se cer păreri, **în problemele social-gospodărești consiliul studențesc trebuie să aibă un cuvînt hotărîtor.** De ce, spre exemplu, președintele consiliului n-ar avea drept de vot deliberativ în consiliul de conducere al institutului ?

ESENȚIALUL: PARTICIPAREA MASEI DE STUDENȚI

Em. Popescu : Experiența de pînă acum arată că succese reale în activitatea cu studenții nu se pot obține decît atunci cînd se asigură participarea efectivă a maselor la rezolvarea unei probleme sau a alteia, la organizarea unei activități sau a alteia. La noi, la Arhitectură — fără a se înțelege că ne lăudăm, pentru că realizări asemănătoare mai au și alți colegi — am reușit să soluționăm probleme destul de dificile numai în acest mod.

Gh. Milea : Consiliile vor putea atrage masa largă a studenților dacă vor aborda problemele de cel mai stringent interes pentru aceștia și vor conlucra strîns cu organizațiile U.T.C. respective.

Redactor : Cu toții socotim atît de însemnat rolul viitorului consiliu studențesc, încît va trebui, mai mult ca sigur, să ne revizuim într-un fel și viziunea pe care o avem asupra tînărului care urmează să fie ales în acest organism.

L. Balcan : A venit timpul să renunțăm la obiceiul de a alege pe unul sau altul, după criteriul exclusiv al notelor maxime. Pînă acum, un student bun la carte în anul I era imediat recomandat să facă parte din comitetul U.T.C. sau consiliul asociației. Mai departe, chiar în condițiile cînd pe parcurs nu mai întrunea calitățile necesare funcției, era reales în virtutea obișnuinței, fără să aibă o activitate ieșită din comun. În viitor, membrii consiliului ar trebui cunoscuți și verificați în practică mai înainte de alegerea lor.

Redactor : Poate instituim și sistemul candidaturii. Cine dorește să ajungă în consiliu — dacă dorește, și această calitate trebuie onorată pe toate treptele — să-și depună o candidatură care să fie acceptată numai după o anumită activitate cunoscută de către studenți și care să-i dea dreptul a fi luat în discuție de adunarea studenților.

Gh. Milea : Un an de studiu să-și depună 4—5 candidaturi, o facultate la fel, să se afișeze din timp candidaturile ca să se poată face și contestații, iar adunarea să opteze pentru unul sau altul dintre cei merituoși și dornici de a munci în consiliu prin vot secret.

Fl. Popa : Sînt cam sceptic asupra reușitei sistemului de candidatură la noi, nefiind obișnuiți cu așa ceva. Oricum, nu cred că ar trebui depusă candidatura de către colegul în cauză și nici pe funcții. Și încă ceva : toți membrii consiliului, inclusiv — și mai cu seamă — președintele, trebuie să fie studenți. Actualmente, în București, din 12 președinți de consilii U.A.S. din institute, 9 sînt cadre didactice și numai 3 studenți. Pentru un student, chestiuni de prim interes sînt masa, casa, plecarea la odihnă — și numai un coleg de-al lui cunoaște și simte acest lucru. Președintele consiliului trebuie să cunoască aceste probleme, să aibă autoritatea să le susțină și să știe cum să le susțină.

Gh. Milea : Pentru a fi cu adevărat reprezentantul studenților, președintele consiliului trebuie să fie numit de studenții care îl cunosc și nu pus în funcție de cineva după cine știe ce alte criterii. Evident, consider necesar să se precizeze și un sistem de control și tragere la răspundere a președintelui din partea celor ce l-au ales. În acest sens, ar fi nimerit ca la adunările de consiliu (lunare sau cum se va fixa) să participe, pe lîngă membrii consiliului, și cîțiva studenți cu drept de interpelare, care — de va fi cazul — să dea vot de neîncredere unui membru sau altuia, ori chiar președintelui.

*

Fără a pretinde că masa rotundă a epuizat problemele ce le ridică activitatea viitoarelor consilii studențești, considerăm că s-au exprimat unele puncte de vedere care pot și trebuie să fie luate în considerație. Spiritul de muncă înnoitor și serios, care, ca urmare a măsurilor adoptate de partid, va fi și mai pregnant în exercitarea răspunderilor pe care le au toți factorii ce activează în facultăți.

G. M.

tec

INEDIT

Actori români pe scene!e şi studiourile lumii

MARIA VENTURA

Maria Ventura, *marea comediană a secolului nostru — cum o numea criticul francez Gabriel Alphand*, a dominat cu prezența ei nu numai scena românească și cea pariziană timp de o jumătate de veac, ci însuși teatrul, noţiunea de actor. *Nimeni nu a reuşit să o egaleze, să joace de-a-lungul a cinci decenii la Bucureşti, Paris, Berlin, Viena, Londra, Madrid, Varşovia, în America de Nord, Africa. De la Sarah Bernhardt la Charlie Chaplin, de la maharajahii Indiei, la mari poeţi ai lumii, toţi i-au preţuit talentul, i-au căutat prietenia. Robert Kemp, Maurice Escande, André Luguet, Jeanne Sully, Al. Mihalescu, Abel Hermant, Antoine, Gabriel Boissy şi alte personalităţi au scris la rîndul lor pagini de admiraţie închinate talentului Mariei Ventura. Capete încoronate, conducători de state, muzicieni ca George Enescu i-au adus omagiul. Scriitori ca Liviu Rebreanu, Pirandello, Robert de Flers, Anatole France, Gabriele d'Annunzio, Maurice Maeterlinck şi alţii i-au fost prieteni.*

„PORT FĂRĂ VREREA MEA, ÎN MINE, ÎN SÎNGELE ŞI ÎN SUFLETUL MEU, ŢARA ROMÂNEASCĂ — scrie undeva actriţa — ŞI NICIODATĂ PRINTR-UN ACT JURIDIC NU AŞ PUTEA SĂ SMULG IMAGINEA LOCURILOR ÎN CARE M-AM NĂSCUT. AMINTIREA COPILĂRIEI MELE, DASCĂLII CARE MI-AU CONDUS PRIMII PAŞI. PUBLICUL ROMÂNESC CARE MI-A ARĂTAT ÎNTOTDEAUNA DRAGOSTEA CEA MAI VIE"... În această mărturisire regăsim simbolul sufletului românesc al Mariei Ventura. *Autoritatea sa, vioiciunea gesturilor, puritatea dicţiei, ţinuta sa scenică au rămas proverbiale în teatrul parizian. Ventura a făurit gloria acestui teatru pe care l-a servit cu abnegaţie tot aşa cum a servit în tinereţe teatrul românesc. — ne scrie André Barsacq.*

DE MENŢIONAT CĂ PIESA COLOMBA A FOST SCRISĂ DE ANOUILH SPECIAL PENTRU COMPATRIOATA NOASTRĂ

CORALE DIN SCOICI

Tinerii de pe ilustraţia noastră nu s-au adunat ca să consume scoici uriaşe, ci pentru a cînta

din ele. Cele 15 scoici din Pacific constituie instrumentele celei mai ciudate orchestre germane: „corul scoicilor" din Neuendettelsau (Republica Federală a Germaniei). Pe vremuri, papuaşii din Noua Guinee îşi transmiteau ştirile din sat în sat cu ajutorul acestor superbe exemplare marine. Acum vreo 70 de ani, un misionar foarte muzical a adus la Neuendettelsau cîteva exemplare deosebit de sonore. Este drept că suflătorii nu pot cînta pe note. Dat fiind că fiecare scoică nu are decît un singur ton, gama este indicată prin cifre. Cu toate acestea, pe lîngă cîntece populare şi melodii original papuaşe, fac parte din repertoriul corului chiar şi corale pe patru voci.

MISS UNIVERS...

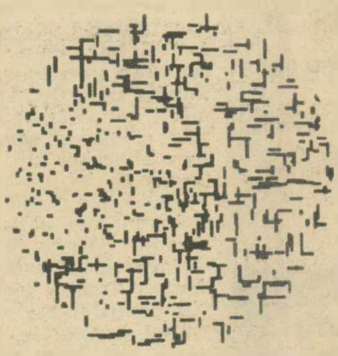
Această tînără fată, înarmată cu un sceptru şi o coroană puţin cam anacronice, este ultima aleasă a

juriului pentru titlul de Miss-Univers 1967. Studenta peruviană Madeleine Hartog-Bell, solicitată insistent de ziarişti, a pozat chiar în pat, în cămaşă de noapte... Însemnele rangului său o disting însă de orice altă persoană în aceeaşi vestimentaţie...

COMP-ART

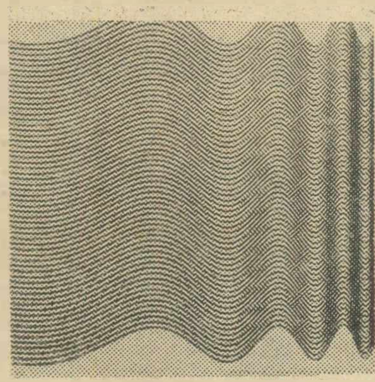
Walter Gropins, arhitectul de renume mondial, şi-a exprimat nu de mult părerea că maşinile electronice îi vor ajuta în curînd pe arhitecţi în munca de creaţie, schiţînd pînă într-un stadiu avansat planurile unor clă-

diri. **Computers** (maşini electronice de calcul) îşi fac intrarea şi în viaţa plasticienilor, astfel că ultima descoperire a muzeelor se numeşte comp-art. De curînd la Galeriile Howard Wise din New York au fost expuse desenele realizate cu ajutorul unei maşini electronice de către Michael Noll. Ambiţia acestor lucrări este de a obţine efecte tridimensionale, stereoscopice şi de mişcare.

Multe dintre desenele op-art se bazau pe efecte geometrice. Comp-art este adepta declarată a construcţiilor pur matematice pe care maşinile le pot executa pe baza unui program dinainte stabilit. Numai că atunci cînd artistul creează fie şi o pictură op, procesul creator se petrece în mintea sa, în timp ce atunci cînd el creează o pictură comp, rezultatul depinde de colaborarea dintre om şi maşină.

Analizîndu-se un tablou de Mondrian şi reuşindu-se, dat fiind structura abstractă, geometrică, să se realizeze algoritmul acestuia, s-a ajuns la desene asemănătoare cu cel al lui Mondrian. Arătîndu-se cele două desene, cel al lui Mondrian şi cel al maşinii electronice unor nespecialişti, mai mulţi au fost aceia care au inversat autorii. Pînă acum experienţele n-au reuşit decît să ducă la lucrări alb-negru, dar în acest sens în viitorul apropiat se va ajunge şi la compoziţii colorate, în care maşinile vor permite infinite posibilităţi de variaţii cromatice. Sînt mulţi artişti plasticieni care de pe-acum se iniţiază în tehnica maşinilor electronice. Va deveni totuşi maşina electronică un instrument tot atît de necesar pentru artist ca penelul şi paleta cu culori?

CONTRIBUŢII...

După Ştefan Iureş şi Mira Iosif un alt cuplu de oameni de cultură români e găzduit în paginile revistei franceze „Le Figaro littéraire": Eugen şi Marga Barbu.

Prilej nesperat de a afla interesante date despre istoria noastră literară. Astfel, pînă în 1957 nu s-ar fi publicat în România nici o carte demnă de interes. În 1957 însă, a apărut „Groapa", roman care se vindea într-o zi în peste o sută de mii de exemplare şi de atunci totul s-a schimbat. Evident, nu mai putem da crezare tuturor criticilor noştri sau cursurilor de literatură contemporană care vorbesc de nişte oarecare romane anterioare acestei date: „Nicoară Potcoavă", „Moromeţii", „Desculţ". „Un om între oameni" sau „Bietul Ioanide". E drept că „anonimii" autori „conformişti" ai acestor cărţi se numesc M. Sadoveanu, M. Preda, Z. Stancu, Camil Petrescu sau George Călinescu. Evenimentul a fost subliniat şi de Marga Barbu („care interpretează pe ecran scenariile soţului ei") într-un stil bine cunoscut (qui se ressamble s'assemble):

— „Ceilalţi romancieri erau furioşi contra lui Voiau să-l mănînce „fără pîine şi sare". Dar cu cît îl înjurau mai mult, cu atît cartea se vindea..."

CĂLCÎIUL LUI ACHILE

Aveţi un călcîi minunat, domnule Achile
Şi-l purtaţi, pe rînd, la ambele picioare
Vă scoateţi cizma numai cînd dormiţi
Ori numai cînd vă roade şi vă doare?

La fel a fost cu mărul lui Paris
(Ştiţi, el v-a înţepat piciorul...)
Zeiţa l-a minţit. Se zice mărul lui Adam!
(N-aţi mai trăit să ştiţi tot adevărul...)

Călcîiul v-a rămas. Astăzi se poartă
În părţile oricare şi debile
De-aceea se şi spune, cînd de la cap se-mpute,
Că judecă picioarele, mobile...

Constantin DUICA

HENDRIX TUTTORITMO

...adică Hendrix „numai ritm", cum îi spun italienii lui Jimi Hendrix, cîntăreţ negru-american-indiano-mexican, a cărui înfăţişare e mai mult decît pitorească (regretăm că nu putem reproduce fotografia în culori!). Jimi are numai 20 de ani şi e născut la Grenwich Village din New York. A fost descoperit de Chas Chandler, fosta stea a formaţiei „Animals" (nici o aluzie) şi adus la Londra. Împreună au creat „Jimi Hendrix Experience", o formaţie care mai cuprinde încă doi membri, de aceeaşi alură, Noll Redding şi „Mitch" Mitchel. Succesul nu s-a lăsat aşteptat, mai ales că Jimi foloseşte inovaţii de ultimă oră. De pildă, pentru a obţine unele acorduri ritmice... speciale, cîntă la chitară cu... dinţii.

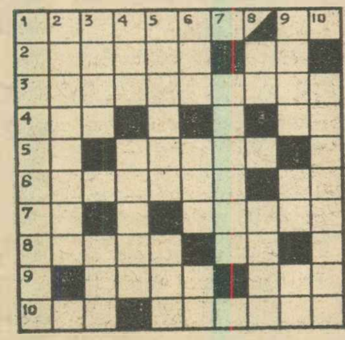
SPORT ?

ORIZONTAL: 1) Conduce înaintarea Rapidului — Promovat la Universitatea; 2) Coordonator principal care vine şi pleacă de la Portul Constanţa — Campion la... joc în patru; 3) Execută lovituri directe asupra Metalului; 4) Vine pe la gene, dar joacă la Dinamo Bacău; 5) O repriză de meci! — Teren de joc pentru ţînci; 6) Finalizare din partea Constructorului — La fileu!; 7) Titi Coman! — Începători la Ştiinţa; 8) A pocni din bici — Copil IV şi V!; 9) Ţintă pentru Farul — Trag la poarta nouă; 10) Jiul — Terenuri special amenajate pentru Recolta.

VERTICAL: 1) Face combinaţii precise în cadrul Ştiinţei; 2) Creator eminent (vezi la Steaua); 3) Pronume relativ-interogativ — A face tuşa; 4) Începe la Arieşul! — Industria Sîrmei Cîmpia Turzii; 5) Stă sub balon — Rîu în Spania; 6) Oraş elveţian — Cureluşe de meşină — Marin Gheorghe!; 7) Viteza înaintării la Rapid (pl.); 8) Argeş la maşini — Rîu; 9) Măgar înnobilat — Primele evidenţiate! — Sau; 10) Baza pronosticurilor la Ştiinţa.

Cuvinte rare: Iro; Ilh.

Dumitru BUJDOIU

DE LA TRIMISUL NOSTRU SPECIAL

ÎN CEHOSLOVACIA

● CEREMONIE CU ROBE ŞI "UNGERE" CU BERE ● CAPRA — STEA DE SPECTACOL ● PREŞEDINTELE ŞI STUDENŢII ● DE LA MISS AGRICULTURA LA MISS ACADEMIA ● PELERINAJE LA MORMINTELE EROILOR

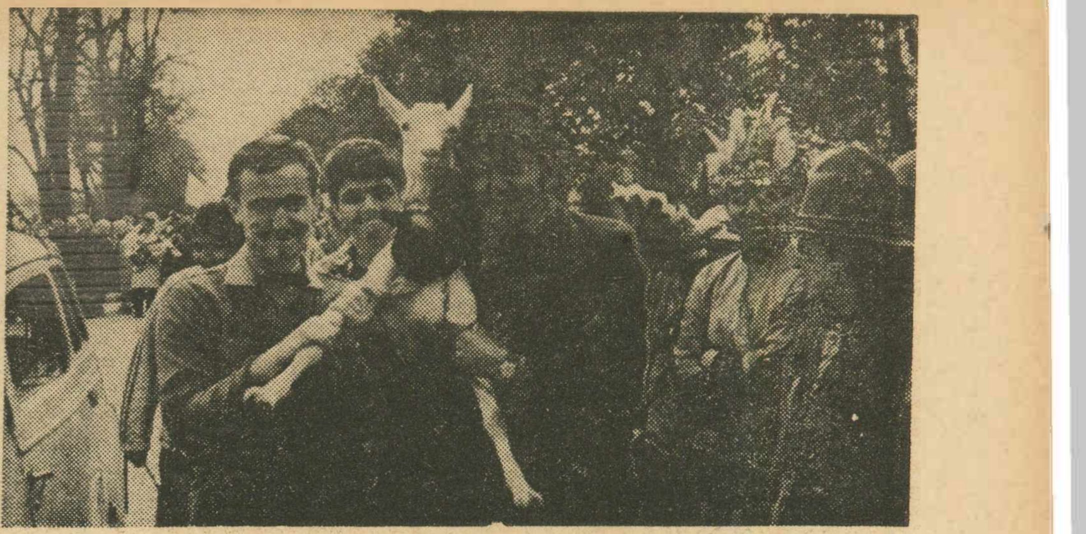
Ceea ce te impresionează pătrunzînd în intimitatea vieţii universitare cehoslovace este bogăţia considerabilă a tradiţiilor studenţeşti, care îşi au în mare parte rădăcinile în secolele trecute. La Praga, la Bratislava şi la Olomouc, în special, aceste tradiţii, păstrate cu SFINŢENIE, îmbracă forme de un pitoresc deosebit, culminînd cu manifestări periodice la care ia parte întreaga populaţie a urbei. Interesant este că fiecare şcoală superioară din Cehoslovacia, ba, mai mult chiar, fiecare facultate îşi are tradiţiile ei, acestea constituind pentru vizitatorul străin spectacole de o savoare aparte, în care elemente moştenite din primii ani de existenţă a instituţiei se împletesc cu cele care s-au impus mai de curînd. La Praga, de pildă, tradiţiile Universităţii Caroline, înfiinţată în aprilie 1348, sînt un amalgam de datini studenţeşti, de reguli transmise oral din generaţie în generaţie secole de-a rîndul, de cîntece specifice, de gaguri şi de mini-spectacole ce reconstituie într-o viziune aproape burlescă îndepărtatele vremuri ale studenţilor în robă. Una din puţinele note comune tuturor carnavalurilor universitare o constituie, lucru curios, prezenţa în mijlocul studenţilor a uneia sau a mai multor... capre, care fie că trag cărucioare cu baldachin încărcate cu viitorii specialişti, fie că sînt ele purtate pe umerii acestora. Explicaţia ? Tradiţia. Nimeni nu mi-a putut da un răspuns precis. Este, poate, un simbol al unei jumătăţi de satir, sau poate mascota „mondială" a serbărilor mai mult sau mai puţin dionisiace.

Făcînd o distincţie în larga sferă a tradiţiilor universitare cehoslovace, trebuie mai întîi să semnalăm ceremoniile solemne, ca, de pildă, festivităţile decernării diplomei universitare, ale predării cheii de aur a facultăţii şi a şcolii, sau acelea ale primirii „iepurilor", cum sînt numiţi în această ţară „bobocii" anului I. La asemenea manifestări profesorii vin întotdeauna în robă, indiferent de sex, cu toate însemnele şi distincţiile universitare. La Praga decernarea titlurilor la absolvire se face de regulă în incinta străvechii Universităţi Caroline, în prezenţa părinţilor, rudelor, invitaţilor, reprezentanţilor forurilor învăţămîntului superior.

La festivitatea destinată lor, „iepurii" trebuie să semneze, mai întîi, un angajament solemn. Fiecare facultate are, apoi, „metode" specifice de a-şi primi învăţăceii, intrîndu-se de aici în partea veselă a sărbătorii, transformată într-o adevărată saturnalie. Studenţilor de la Arhitectură, de la Construcţii sau de la facultăţile miniere li se citeşte pe un

podium o formulă scrisă pe pergament, apoi, după ce sînt „unşi" cu o bidinea înmuiată în bere (obicei naţional !), sînt obligaţi de colegii mai mari să jure că vor respecta litera pergamentului şi să sară peste o piele de capră sau de oaie. Dincolo de piele îi aşteaptă alţi colegi, cu fel de fel de „surprize" : mături, tinichele, nuiele, cadine, apă la gheaţă ş.a.m.d.

Fireşte, fiecare facultate îşi are inovaţiile sale, a căror origine se află, de cele mai multe ori, în urmă cu mai multe secole. An de an, de pildă, promoţiile Facultăţii de ziaristică din Praga fac jurămînt scris în faţa memoriei publicistei Ludmila Sedlcanská din secolul al XVI-lea că vor respecta anumite norme umane şi, restrîngînd sfera, ziaristice.

Populaţia urbei participă curent la toate aceste manifestări. Mai mult chiar, în unele centre universitare s-a instaurat tradiţia de a participa chiar reprezentanţii guvernului. La Brno, cu ocazia predării cheilor de aur ale Şcolii superioare, e prezent în fiecare an printre invitaţi preşedintele republicii, sau, în cazuri de forţă majoră, o delegaţie numită de acesta. S-a nimerit să mă aflu, tocmai în aceste zile, la Brno, şi să constat „pe viu" că studenţii de aici ştiu să-şi organizeze sărbători de neuitat, „impregnate" cu un foarte apreciat specific local.

În afară de aceste ceremonii şi manifestări... postceremoniale au loc periodic, de regulă din doi în doi ani, festivalurile studenţeşti cunoscute în Polonia sub numele de Juvenalii, iar în Cehoslovacia sub acela de Majales, ele desfăşurîndu-se, conform tradiţiei, în mai, mult aşteptata lună a exploziilor vegetale. La Olomouc, oraş din Moravia centrală, cu o universitate datînd din anul 1573, festivalul Majales îmbracă un veşmînt cu totul deosebit. Urbea, supranumită şi „Oraşul florilor", găzduieşte în fiecare an o Expoziţie internaţională a florilor şi exportă permanent numeroase sorturi ale acestora, rivalizînd cu centrele olandeze exportatoare de lalele sau cu centrele japoneze specializate în cultura crizantemelor. De aceea, Majalesul studenţesc capătă aici un spor de tinereţe, de culoare, de veselie.

Festivalul, care ţine întotdeauna, oficial, două zile, se prelungeşte neoficial prin pivniţe, încă pe atîta. Începe cu o ceremonie semioficială în faţa căminelor studenţeşti, apoi cortegiul, alcătuit din cei aproape patru mii de studenţi ai centrului, mascaţi în cele mai năstruşnice chipuri, porneşte cu mare larmă pe străzile oraşului, însoţit de profesori, invitaţi şi populaţie. Se sfîrşeşte pe stadion, printr-un spectacol de o variaţie cum numai studenţii pot organiza. În fruntea cortegiului se află nelipsita capră, urmează apoi simulacrul „Pohod na Sibir" pentru studenţii cu note sub doi (în Cehoslovacia notele de examen merg, în ordine descrescătoare, de la 1 la 4), apoi cete de apaşi, de Neanderthali, de călugări, de „cocote" (cu numele tuturor prietenilor şi preferinţelor scrise pe etichete şi lipite pe obraji, pe coapse, pe sîni şi chiar pe fese), de cowboy, de soldaţi ai tuturor timpurilor etc. etc. Pe tot parcursul, fiecare ceată improvizează spectacole de pantomimă în sunetele asurzitoare ale tuturor fanfarelor din oraş. Totul culminează cu alegerea unei miss. Pînă anul acesta a fost aleasă numai miss Flora, însă peste trei luni va fi aleasă, pentru întîia oară, şi miss Academia. (Deosebirea dintre ele o vom comunica cititorilor la timpul potrivit, într-un scurt reportaj de la faţa locului).

Şi la acest capitol facultăţile au tradiţiile lor specifice. La Ceske-Budejovice studenţii aleg miss Agricultura, în urma unui Festival din luna martie, la care, anul acesta, vor participa ca invitate şi opt orchestre studenţeşti din străinătate. Alte facultăţi aleg miss Tehnica, miss Muzica sau chiar... miss Mina. E remarcabil că alegerea lor se face după toate criteriile concursurilor internaţionale de frumuseţe.

Fireşte, tot în cadrul tradiţiilor, de astă dată mai recente, trebuie să amintim festivalurile studenţeşti ale filmului de la Marianske Lazne, pentru anul acesta fiind invitată şi o delegaţie de studenţi cineaşti din România.

În cadrul tradiţiilor mai noi se numără pelerinajele în masă la mormintele eroilor, cu prilejul sărbătorilor naţionale. La Bratislava studenţii păstrează momente de reculegere în faţa monumentului colegilor lor căzuţi pentru patrie şi, în număr foarte mare, în faţa mormintelor ostaşilor români care şi-au dat viaţa pentru eliberarea Cehoslovaciei.

Într-o poiană din împrejurimile oraşului, în trunchiul unui martor al acelor încleştări din iarna de acum 23 de ani, o mînă săpase adînc: VASILE, 1945. Ceea ce m-a impresionat în mod deosebit e că o altă mînă aşezase, de curînd, la tulpina stejarului, un mănunchi de vîsc — urarea de Anul Nou a locuitorilor acestei ţări. Este, şi aceasta, o tradiţie. O tradiţie pe care n-o poţi uita niciodată.

Dragomir HOROMNEA

BOCHUM

În inima Rûhrului, într-un orăşel cu vechi tradiţii miniere, se află în plină construcţie una din tinerele universităţi vest-germane. Deşi nu a apucat încă să aibă o tradiţie, căci nici o promoţie de absolvenţi nu i-a părăsit încă amfiteatrele, Universitatea din Bochum s-a impus din primii ani de existenţă prin deosebita combativitate a studenţilor săi. Recent, organizaţia studenţilor catolici, una dintre cele mai active din acest mare institut, a luat iniţiativa pregătirii unui fastuos carnaval studenţesc. Fondurile strînse cu acest prilej vor fi donate pentru ajutorarea studenţilor nord-vietnamezi. La Haus Michael, modernul cămin studenţesc din Bochum, îşi vor da întîlnire alături de studenţi, sub tradiţionalele măşti ale carnavalului, şi cîţiva dintre cei mai iubiţi profesori, ca „matematicianul" Ewald, prof. dr. Siegfried Grosse, decanul filologilor sau „biologul" Karl Esser şi alţii. Pentru acest carnaval s-au pregătit intens chitariştii din anul II Filologie, cercul de dansuri moderne al Facultăţii de biochimie, precum şi echipa de judo a institutului, care va face demonstraţii în faţa invitaţilor. Semnificativ este faptul că la toate acţiunile studenţilor participă în general şi profesorii.

FESTIVAL LA ISTANBUL

În Turcia a devenit tradiţională organizarea de către Uniunea naţională a studenţilor turci (T.M.T.F.) a festivalului cultural internaţional. Al 12-lea Festival organizat pînă acum, care a avut loc la Istanbul, a inclus în programul său reprezentaţii muzicale, folclorice şi teatrale, precum şi dezbateri pe teme ca : „Rolul studenţilor în lupta pentru pace", „Problemele actuale ale păcii în lume". Printre participanţii la ultima ediţie s-a numărat — alături de Bulgaria, Italia, Polonia, R.F.G., U.R.S.S., Iugoslavia — şi România, care a obţinut premiul I pentru spectacolele grupului său folcloric.

CENTRU METODOLOGIC

Casa de cultură a studenţilor din Sofia desfăşoară o bogată activitate pe planul informărilor şi dezbaterilor pe teme de actualitate, al activităţilor artistice şi al organizării vieţii de club. În afară însă de acţiunile organizate în cadrul Casei, se desfăşoară o vastă activitate de îndrumare, schimb de experienţă şi ajutor practic a activităţii artistice şi educative desfăşurate în facultăţi. Casa de cultură îndeplineşte astfel un important rol de centru metodologic al activităţilor educative în rîndul studenţilor, atît cu ajutorul unor specialişti, cît şi al studenţilor cu experienţă în acest domeniu, care alcătuiesc activul Casei de cultură.

AJUTOR PSIHOLOGIC

Centrul de tratament şi consultaţii pentru studenţi creat în 1962 în Franţa a realizat o largă anchetă în legătură cu problemele tulburărilor psihice din care rezultă că la fiecare 100 000 de studenţi 30 necesită internare, 300 o îngrijire specială, 3 000 pot fi trataţi ambulatoriu iar 30 000 suferă de dificultăţi psihologice care trebuiesc la timp depistate pentru ca să nu devină cronice şi să nu se agraveze. Ca urmare a unui recent colocviu pe această temă au fost create primele birouri studenţeşti de ajutor psihic, al căror scop este acela de a preveni tulburările nervoase prin cunoaşterea şi ajutorarea imediată a studenţilor care întîmpină greutăţi de adaptare, suferă şocuri ca urmare a unor insuccese la examene sau prezintă alte tulburări care nu depăşesc mult starea normală. Cele 13 birouri înfiinţate pînă în prezent şi-au dovedit utilitatea în acordarea unui ajutor terapeutic şi psihologic imediat şi, în general, în acţiunile preventive şi de ridicare a nivelului de sănătate.

1 000 CLUBURI

Într-o recentă circulară a dl. Missoffe, ministrul tineretului şi sporturilor, adresată serviciilor academice şi departamentale, precum şi organizaţiilor de tineret şi studenţi din Franţa, se comunică hotărîrea de a se înfiinţa 1 000 de cluburi pentru tineret. Începînd din aprilie 1968, clădiri cu dotările necesare vor fi realizate cu concursul efectiv al tinerilor într-un ritm de 80 unităţi pe trimestru. Cluburile vor fi construite, amenajate şi conduse de tinerii înşişi şi vor trebui să reprezinte centre de întîlnire în timpul liber şi de organizare a unor variate activităţi : cinema, teatru, sport etc. Cluburile vor putea solicita sprijinul voluntar al unor specialişti meniţi să devină animatorii diferitelor activităţi.

CRONICA CROBISTULUI

POLEMICĂ, POLEMISM

Cititorii noştri şi baschetbalistele Politehnicii Bucureşti asteaptă, probabil, răspunsul cu privire la atît de discutatul turneu peste hotare al formaţiei noastre campioane Aşa cum am promis în numărul nostru trecut, ne-am adresat unor tovarăşi din conducerea C.N.E.F.S., şi, aşa cum presupuneam, am găsit solicitudinea şi interesul cu care ne obişnuisem Problema a fost repusă în discuţia biroului federal şi se pare că hotărîrea nu poate fi alta decît acceptarea schimbului de vizite cu colegele de la Universitatea din Clermont-Ferrand. Cu un amendament : să se propună viitoarelor gazde o altă dată (probabil în octombrie), cînd interesele reprezentativei noastre naţionale ar permite jucătoarelor de la Politehnică să lipsească din ţară. Rezolvarea comportă, evident, discuţii cu privire la modul cum înţeleg unii tovarăşi să se îndîrjească în susţinerea unei hotărîri pripite, cu privire la sorţii pe care-i va avea această nouă propunere în faţa baschetbalistelor franceze (întrucît ieri a sosit pe adresa clubului Politehnica o telegramă din Clermont-Ferrand, care anunţă că pregătirile sînt făcute şi roagă să se transmită urgent ora sosirii, componenţa echipei şi fotografiile jucătoarelor). Nu ne angajăm însă în aceste discuţii din două motive : 1) Pentru că, după cîte sîntem informaţi, vom primi un răspuns oficial (cu o expunere de motive) pe care-l vom publica bucuroşi. 2) Pentru că nu dorim să urmăm exemplul puţin onorabil al unor polemişti din presa noastră sportivă De altfel, asupra acestui din urmă aspect ne permitem să stăruim în cîteva rînduri ce urmează.

Cititorii cunosc, probabil, că nu am ocolit niciodată polemica, înţelegînd prin ea — ceea ce se şi înţelege, de fapt — schimbul deschis de idei. Dacă orice afirmaţie poartă şi o valoare polemică mai mică sau mai mare, dacă dialectica ne arată că despre orice lucru pot exista două păreri opuse, de ce n-am admite ca un confrate să aibă altă părere decît a noastră ? Admitem să intrăm şi în discuţie pe această temă, să polemizăm adică, dar fără a exagera şi a degenera disputa în polemism. Colegii de la o redacţie au realizat — cu concursul mai multor amatori de fotbal, ziarişti şi specialişti — o anchetă care a stabilit că în anul 1967 Dobrin a fost cel mai bun fotbalist. Nimic rău, dimpotrivă — fapt lăudabil. Un antrenor însă îşi exprimă cu decenţă, alte păreri — ceea ce iarăşi nu este de loc grav. A respinge însă cu indignare opinia acestuia, a-l jigni făcîndu-l văcar în chiar titlul articolului de răspuns, a blasfema publicaţia care l-a găzduit în paginile sale sau a imagina un cititor care să fie pe deplin acord cu poziţia noastră înseamnă însă prea mult, înseamnă polemism de dragul polemicii. Dobrin a fost uitat pe undeva pe drum, interesele reale ale fotbalului nostru la fel, şi ne-am angajat într-o discuţie cu atacuri şi răfuieli personale care, în cel mai bun caz, a trezit zîmbete. Prea mult dorim să ne păstrăm bunele consideraţii ce le avem despre confraţii angajaţi în această întrecere nesportivă ca să nu-i sfătuim colegial să-i pună capăt. (Nu numai în paginile publicaţiilor respective, dar şi în relaţiile dintre dînşii ca slujitori reputaţi ai aceluiaşi mit al secolului XX). Ar fi un exemplu poate molipsitor — în sensul bun al cuvîntului. Fiindcă şi aşa se spun prea multe despre anumite polemici dintre scriitorii care publică articole de fotbal şi cronicarii de specialitate, sau dintre cronicarii înşişi !

Pledînd în continuare pentru schimbul creator, dialectic, de idei — vom încheia cu sublinierea de la care am pornit şi cu precizarea unei datorii elementare pentru ziaristul comunist : aceea de a respecta cu stricteţe, în orice împrejurare, principiile unei anumite etici.

G. M.

Hocheiul studenţesc înghesuit la mantinelă

În nici o altă ramură a sporturilor de echipă teamurile studenţeşti nu deţin poziţii atît de precare ca la hochei pe gheaţă. Ele ocupă în clasament locurile 4 şi 6 prin Agronomia Cluj şi Petrol-Geologie Bucureşti. Ei, o să-mi spuneţi, cel puţin locul 4 e destul de bun, chiar dacă eşti al patrulea din şapte ! Dar situaţia în clasament v-ar impresiona mai puţin dacă aţi vedea meciurile disputate de echipele studenţeşti, dacă aţi asista la ridiculizarea acestora de către celelalte echipe mai de valoare care participă la campionat. Steaua şi Dinamo, chiar şi Avîntul Miercurea Ciuc, vin la meciurile cu Agronomia dar mai ales cu I.P.G.G. doar pentru a-şi rotunji golaverajul, obţinînd victorii facile, aproape toate la zero, înscriind în porţile studenţilor una sau două duzini de goluri fără ca pucul să se oprească vreodată şi în plasele lor. Au trecut două etape din campionatul diviziei A şi mai avem în faţă încă două, dar şansele de modificare a poziţiilor din clasamente sau de ameliorări ale jocului echipelor studenţeşti lipsesc aproape cu desăvîrşire.

Dar să vedem şi care sînt cauzele ce au retrogradat hocheiul universitar, altădată mai bine cotat în ierarhia internă, în aceste situaţii atît de alunecoase. Să vedem ce s-a întîmplat cu forţele echipelor Ştiinţa Bucureşti şi Ştiinţa Cluj care jucau nu de mult de la egal la egal cu Steaua, cu Avîntul Miercurea Ciuc, ca să nu mai vorbim de Dinamo care abia de trei-patru ani s-a ridicat în hochei. După opinia noastră, trei sînt cauzele care au favorizat înghesuirea la mantinelă a hocheiului studenţesc. Prima, şi fără îndoială cea mai importantă, este LIPSA UNOR ELEMENTARE CONDIŢII MATERIALE pentru echipele noastre, în special, pentru cele din provincie (de fapt, pentru singura noastră echipă care mai mişcă — Agronomia Cluj). A pretinde rezultate de valoarea unei formaţii care în cea mai mare parte a anului se antrenează pe... uscat, e ca şi cum i-am cere unui om care trage tot anul cu arcul să cîştige un concurs de pistol viteză sau unui scriitor să scrie pe... piatră. *Atît timp cît Clujul nu va avea un patinoar artificial nu putem critica decît pe acei din a căror vină acest patinoar încă nu există, adică forurile sportive regionale care au întins cam prea mult coarda fotbalului, lăsînd celelalte ramuri sportive la mila lui Dumnezeu.* Dacă băieţii din Cluj au crose şi patine, nu au patinoar ; bucureştenii au patinoar (aşa aglomerat, cum e el) dar nu prea au crose, patine şi... pucuri, nici măcar pentru întîlnirile oficiale, ca să nu mai vorbim de antrenamente. Fondurile alocate sînt chivernisite ca vai de lume, luîndu-se echipament de calitate proastă, care, firesc, se uzează repede. La unul din meciurile din campionat vreo doi jucători de la I.P.G.G. au apărut pe gheaţă cu crose de împrumut.

La această situaţie... îngheţată s-a ajuns şi pentru că Petrol-Geologie este mingea de... hochei a sportului universitar, este un puc ce alunecă din poartă-n poartă, aşteptînd crosa care îl va intercepta definitiv sau care îl va azvîrli de pe gheaţă. De la Ştiinţa Bucureşti, o echipă bunicică, ce dădea şi unul-doi jucători naţionalei, s-a ajuns la... Politehnica, echipă care a alunecat din ce în ce mai jos şi, simţind că se rupe gheaţa, s-a mutat la Petrol, sperînd să găsească mai multă căldură. Dar şi aici tot de gheaţă a dat! *Cine va fi oare la anul noul tată adoptiv al hocheiştilor studenţi din Capitală ?*

O a doua cauză, în ordine valorică, a căderii teamurilor universitare de hochei o constituie *îmbătrînirea jucătorilor*, fără ca între timp să fi apărut tineri talentaţi, capabili să ducă mai departe tradiţiile hocheiului studenţesc. Gall, Tarci, Cazan II, Godri (Agronomia Cluj), Dibernardo, Mihăilescu, Niţă (Petrol-Geologie) şi-au făcut la vremea lor datoria, dar patinele lor alunecă din ce în ce mai greu, anii se fac simţiţi, vîrsta studenţiei a cam... trecut la cei mai mulţi dintre ei. Juniorii care trebuie să-i înlocuiască nu au apărut încă şi nici nu puteau să apară din vid ! *Conducerea clubului Agronomia Cluj nu s-a interesat cîtuşi de puţin de problema schimbului de mîine, echipa bucureşteană pasată din club în club nici n-avea cum să aibă un astfel de schimb.* Între timp, Dinamo a devenit echipa nr. 1 a ţării numai cu juniori care au crescut în cadrul clubului. Dar poate e ciudat să vorbim despre juniori la cluburile studenţeşti cînd abia dispunem aici de condiţiile necesare pregătirii seniorilor.

În sfîrşit, o ultimă cauză ar fi aceea că HOCHEIUL STUDENŢESC DISPUNE DOAR DE DOUĂ ECHIPE ÎN DOUĂ CENTRE UNIVERSITARE. Alte centre universitare mari (Iaşi şi Timişoara) sau mijlocii (Galaţi, Craiova, Braşov, Tg. Mureş) nici nu se gîndesc să încropească o echipă studenţească de hochei, deşi unele, măcar cele în care poziţia geografică prelungeşte sezonul rece, (Brasov, Tg. Mureş) ar avea asemenea posibilităţi.

Ovidiu PAUN

Omul de la microfon (I)

În 1920 radiodifuziunea, aflată încă în perioada adolescenţei, organizează prima transmisiune pentru public, iar peste 10 ani toate marile staţii de pe glob dispuneau de staţii emiţătoare Deoarece, prin excelenţă, un meci sau o competiţie însemna un eveniment de actualitate, redacţiile radiofonice au inclus de la început în programele lor reportaje sportive. Unii apreciază că data de naştere a acestei specii publicistice e anul 1898. Ziarul „Daily Expres“ din Dublin a organizat, sub conducerea lui Marconi, o transmisie de la o mare regată de canotaj. O ambarcaţiune specială purta staţia greoaie de emisie, care comunica din cînd în cînd ce se întîmpla în concurs. Numai că nu o făcea fonic, ci cu ajutorul alfabetului Morse..

În 1920, Radio Detroit este printre primele posturi care anunţă în buletinele de ştiri comentarii sportive de la întîlnirile de baschet. Totuşi, despre transmisiunile sportive, în sensul pe care-l dăm noi astăzi relatării în direct, se poate vorbi cu adevărat numai începînd cu anul 1921. Atunci, o staţie nord-americană a transmis din New-Jersey Citty faimosul meci de box dintre Jack Dempsy şi Carpantier. Reuniunea a început la orele 15,16. Lîngă ring se afla crainicul nr. 1. El descria în faţa telefonului ceea ce vedea. La capătul celălalt al firului, în studio, crainicul nr. 2 asculta relatarea şi o comunica prin microfon în emisie. Deşi lipsea ambianţa meciului, presa vremii apreciază succesul obţinut cu această transmisie ca fiind enorm — poate şi pentru că reportajul a avut într-adevăr şi o continuare sui generis. După cum se ştie, la acea dată, între America şi Europa funcţiona cablul submarin, care fusese trecut prin Ocean în 1866. La terminarea meciului, în numai 4' 44", o telegramă aducea vestea la Paris. Consemnul era ca, în cazul victoriei francezului Carpantier, avioanele să lanseze rachete albe, iar în situaţia unei înfrîngeri, rachete albastre. Mii de oameni aflaţi în acea memorabilă seară pe Champs Elysées, în Montparnasse, în Piaţa Pigalle sau l' Etoile, au urmărit cu privirile pe cer jocul trist al rachetelor albastre, care anunţau înfrîngerea sportivului francez. „Mulţi priveau cerul — scria unul din jurnalele vremii — şi plîngeau, ca şi cum dintr-un moment în altul urma să apară cometa care avea să anunţe sfîrşitul lumii“.

Cometa n-a apărut, dar îşi făcuse intrarea în viaţa oamenilor reportajul sportiv de strictă actualitate, poate cel mai popular dintre cele ce se cunosc azi. Interesant este că, deşi la început fusese primit cu reticenţă de unii, el avea să cunoască marea prosperitate pe bătrînul continent. B.B.C. face încercări în 1927. Cel mai reuşit se pare că a fost reportajul din 15 iunie la întîlnirea derby de fotbal dintre Arsenal şi Sheffield. Microfonul a fost prezent apoi la cursele hipice şi tot mai des în tribunele stadionului Wembley.

În perioada antebelică celebru a devenit comentatorul postului de radio Praga, Iosef Laufer. Debutul său a avut loc în 1926. Fiind secretar al Clubului Slavia, a trebuit să devină crainic ad-hoc, în lipsa titularului care nu ajunsese în timp util la întîlnirea Slavia—Hungaria. Inutil să mai spun că de multe ori popularitatea crainicului sportiv a întrecut-o pe cea a marilor vedete de cinema. Carzzio, Szepesi, Marcovici, Siniavski, Couderc au ajuns nume de prestigiu în publicistica radiofonică mondială. Genul a cunoscut şi momente de excentricitate. Au putut fi văzuţi — mai bine zis ascultaţi — crainici care apăreau la microfon cu... chitara, cîntînd din cînd în cînd, sau alţii care subliniau momentele de satisfacţie cu o anumită melodie interpretată la muzicuţă. S-au înregistrat şi performanţe, cum a fost aceea a unui coleg sud-american care, dintr-o eroare a studioului, a primit legătura cu ceva mai mult de o oră înainte de începerea meciului. El a improvizat însă excelent în acest timp, reuşind să reţină lîngă aparate milioane de ascultători.

Concurenţa a apărut chiar de la începutul radioului. În 1925, cînd a avut loc prima emisie de televiziune, mulţi s-au gîndit la necesitatea comentariului paralel cu imaginea. Dar despre acest lucru şi despre începuturile transmisiilor sportive la noi, într-o viitoare întîlnire cu dumneavoastră. Veţi fi prezenţi ?

Aristide BUHOIU